

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1943

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

Sorø Bogtrykkeri A|S Gudmund & Kai R. Krog
1943

Aaret 1943.

Ved Folmer Dam.

—o—

Begivenhedsrigt har det forløbne Aar været for det danske Folk, og det har ikke kunnet undgaas, at de vældige, skæbnetunge Begivenheder har sat sit Præg ogsaa paa Livet og Arbejdet paa Ankerhus. Men det er gaaet her, som overalt — vi er rykket nærmere sammen, føler stærkere end før Fællesskabet som danske Borgere, bekender friere end før Kærligheden til vort Land og vort Folk. Der er ligesom kommet en stærkere Rejsning over de Unge, og har Skolelivet end været præget af Alvor, saa har det ogsaa været præget af Fortrøstning, og vi har ikke tabt Humøret, tværtimod, det giver sig daglig friske Udslag, dette velsignede, danske Humør, som intet kan holde nede. Maaske netop derfor har 1943 været et rigt og frugtbart Aar for Ankerhus, et godt og lyst Arbejdsaar midt i en mørk og ond Tid, et Aar, hvor Elever, Lærerstab og Medhjælpere har kappedes om at gøre godt Arbejde endnu bedre og slemme Vanskeligheder lettere at overvinde.

Det har aldrig staaet mig klarere end nu, hvor stort et Elevmateriale vi har her paa Ankerhus. Gode, danske Piger, besjælede af Virkelyst, levende interesserede ikke alene i den faglige Uddannelse, men ogsaa i de uhaandgribelige Værdier, der gør den enkeltes og Folkets Liv værd at leve. Jeg tror egentlig ikke, Eleverne i det daglige føler, hvor højt Lærerstaben værdsætter dem, og det er virkelig heller ikke let at faa det sagt. Men nu *er* det altsaa sagt een Gang for alle — og jeg føler Trang til at tilføje, at Baggrunden for vore værdifulde Elever jo er de gode danske Hjem, der har sendt os dem, hvad hverken vi eller de (Eleverne) nogensinde vil glemme.

Sidst i Februar holdt vi Afslutningsfest for de 12 Skolekøkkenlærerinder, som alle havde lært at sætte Pris paa. Under det hyggelige og festlige Samvær fik Amtsskolekonsulent *Hansen* Lejlighed til at takke Fru Lauridsen for hendes store Indsats for Skolekøkkensagen, og til at udtale Haabet om, at dette Kursus maatte blive opretholdt paa Ankerhus til Gavn for Skolekøkkenundervisningen paa Landet. Forøvrigt var dette Hold det første, der fra Ankerhus fik tildelt det samme Bevis for Skolekøkkenuddannelse, som for Fremtiden skal gives ogsaa fra Statens Lærerhøjskole og fra Ribe Statsseminarium. Dette er et Udslag af Bestræbelserne for at skabe mere Ensartethed i Skolekøkkenlærerindeuddannelsen og maa vistnok hilses med Glæde.

Vinterens store Fest var dog naturligvis Dimissionen af de 31 unge Husholdningslærerinder den 20. Marts. Festen fik naturligt sit særlige Præg derved, at det var det sidste Hold Husholdningslærerinder, Fru Lauridsen som Forstander efter 48 Aars Virke kunde sende ud i Arbejdet. At daværende Indenrigsminister, tidligere Undervisningsminister Jørgen Jørgensen og Hustru overværede Dimissionen, gav Festen yderligere Højtid og Glans. Trods Rejsebesværlighederne var mange af de unge Lærerinders Paa-rørende kommet til Stede, og Skolens Venner fra Sorø og Omegn var ogsaa mødt frem i stort Tal, saa Fru Lauridsen kunde se ud over en tætpakket Sal, da hun med Fortjenstmedaljen i Guld paa Brystet besteg Talerstolen og talte smukt og bevæget til den store Forsamling.

Fru Lauridsen indledede med at sige, at hun gerne vilde have Lov til at fremsætte nogle Bemærkninger — og nogle enkelte Betragtninger, og fortsatte:

„De ved jo allesammen, at jeg med det nye Skoleaar trækker mig tilbage som Leder af Husholdningsseminariet Ankerhus — saa det skal der *ikke* tales om i Dag.

Og naar jeg nu synes, jeg bør træde til Side, er det ikke fordi jeg føler mig netop gammel og træt, men fordi jeg finder det rigtigst som „Tjenestemand“ at lade yngre Kræfter komme til, som maaske ogsaa bedre forstaar den

nye Tid — og jeg ved, at Frk. Tarp vil blive en god Bestyrerinde og Husmoder, Folmer Dam vil det være naturligt at virke som Overlærer og Forstander og Fru Wille Jørgensen vil som Laboratorieforstander blive en god Medleder — og jeg ved jo, at jeg ikke mister Forbindelsen med de gamle Elever og haaber ogsaa at skulle kunne faa det med de kommende.

Men jeg vil gerne have Lov til at udtale, at jeg i de 48 Aar, det har været mig forundt at arbejde i Husholdnings-sagens Tjeneste, har stræbt efter at skabe bedre Kaar for de husligt arbejdende Kvinder, gøre dem gladere og rigere i deres Arbejde og Virken — og en af Vejene dertil har jo været Uddannelsen af Husholdningslærere og den Undervisning, disse har kunnet faa Lejlighed til at give i Skole og paa Kursus — og jeg er af den Formening den Dag i Dag, at det er et Gode, at de unge Piger bliver opdraget i huslig Gerning, og at den gifte Kvinde, ogsaa for sin egen Skyld, og samfundsmæssigt set saa vidt muligt bør søge sin Hovedgerning indenfor sit Hjemms Omraade.

Jeg vil ogsaa i Dag gerne udtale en Tak for, hvad mine Aar her har givet mig af Oplevelser. Jeg har faaet Lov til at se den ene Lov efter den anden blive gennemført til Fremme af det Arbejde, jeg har staaet i. Husholdnings-skolerne er blevet ligestillet med Landbrugsskoler — Lærerindeskolerne med andre Seminarier — Aftenskoler og Ungdomsskoler har faaet sin Lov og Skolekøkkenundervisning skal indføres i alle Børneskoler — og jeg har som Konsulent vedrørende Husgerningsundervisningen i Ungdoms- og Aftenskoler og for Skolekøkkenundervisning paa Landet haft et festligt Arbejde og et Samarbejde med Undervisningsministeriet, som har været livgivende.

Saa har jeg ogsaa haft den Lykke at have lært mange betydelige Mennesker at kende, faaet mange gode Venner — og gode Medarbejdere, som jeg ikke kan takke nok for — og heller ikke for den Lykke, jeg fik i Samliv og i Samarbejde med min kloge og gode Mand, Peter Dam, som blev min Styrke og Lykke.

Men jeg vil ogsaa gerne have Lov til at sige, at jeg ærlig har stræbt efter at være den Tillid og Godhed, der er vist mig, værdig.

Jeg er virkelig ogsaa taknemlig for at have naaet at kunne betale enhver sit — jeg ved godt, at mine pengelige Aktier ikke har været i høj Kurs — men jeg har trøstet mig med, at vi dog i adskillige Aar har kunnet give vort Sogn baade Bibliotek, Børnehave og Ungdomsskole — og Kommunen mindst 24 Skatteydere.

Men mine gode Medarbejdere har jeg ikke kunnet give de Lønninger, som Tiden nu kræver — men til Gengæld har de saa da haft godt og rigeligt Arbejde.

Og naar jeg saa skal ønske noget for de unge, der gaar ud fra Ankerhus, er det, at de gaar til deres Arbejde med et *tjenende* Sind, blive et smukt Eksempel paa Hjælpsomhed og Uegennytte. — Lykken ligger jo ikke i det, man faar, men i det, man *giver*."

Derefter tildelte Husholdningsinspektør Fru *Ulla Pedersen* de unge Lærerinder deres Eksamensbeviser, idet hun bl. a. udtalte: „Da jeg for 25 Aar siden selv blev dimitteret fra Ankerhus, var de ydre Rammer mere beskedne end nu; men ogsaa den Gang var der noget, som stadig er her — den hellige Ild. Ved den har vi alle prøvet at tænde en lille Flamme, og naar jeg i Dag paa Ministeriets Vegne dimitterer de unge Lærerinder, kan jeg kun ønske for dem, at ogsaa de maa tage noget af den hellige Ild med sig herfra. Tak, Fru Lauridsen, for Deres Gerning her. Det var altid en Oplevelse at være med til Deres Undervisning. Mange prægtige Lærerinder og Lærere mindes jeg fra min Ankerhustid, mange af dem er gaet bort, men Frk. Tarp er her endnu, og hende skylder vi ogsaa megen Tak. I Unge har gennem Jer Indsats ved Eksamen vist, hvad I duer til, men naar I nu kommer ud i en Gerning, gælder det ogsaa om, at I kan omgaas Mennesker og have Sympati for dem. Det betyder saa meget med godt Humør, dermed naar I længst i Arbejdet. Der er sket saa meget i Husholdningssagen i de sidste 25 Aar, at man knap fatter, at Pio-

nererne lever endnu og tager Del i Arbejdet. Lovgivningen har været med os, og meget er naaet. Masser af Steder er der Brug for Husholdningslærerinder, og jeg ønsker, at I nu maa finde Jer tilrette, indstille Jer paa Tidens Spørgsmaal og videreføre Traditionen om Fædrenes Arv til Gavn for vort Fædreland. Velkommen i Husholdningslærerindernes Kreds, tænd Jert Lys ved den hellige Flamme og gaa ud og gør Skolen Ære.“

Folmer Dam udtalte bl. a.: „Ungdommen stræber mod Fremtiden mod en Gerning og et Hjem. Husholdningslærerindeuddannelsen er saa ideel, fordi den dygtiggør de unge Kvinder til begge Dele, den rummer Muligheden for en Livsgerning saavel i som udenfor deres eget Hjem. Nu skal I ud og prøve Vingernes Bærekraft, og det er ikke Karaktererne, der er det væsentlige, men om I kan og vil. Eksamensbeviset er kun Samfundets Anerkendelse af, at I er værdige til dette Arbejde i Samfundets Tjeneste, og I skylder det danske Samfund, det danske Folkestyre Tak, fordi det har givet Jer denne Uddannelse og nu vil give Jer Muligheden for et værdifuldt Arbejde med tilfredsstillende Kaar. I skal i Jer Undervisning aldrig glemme Mildheden og Venligheden, thi kun en Undervisning, der bæres af Kærlighed, kan skabe de rige, menneskelige Værdier. Brug Sangen og det levende Ord, som aldrig slaar Fejl. Jeg kan ikke i Dag, da Fru Lauridsen for sidste Gang ved en saadan Lejlighed staar som Skolens Forstander, lade være at sige, at denne Skole og en meget væsentlig Del af Husholdningsundervisningen i Danmark er skabt af denne Kvindes Ildhu og visionære Kraft. Fru Lauridsen, der som 22-aarig stod som Forstander for Danmarks første Husholdningsskole, er et Forbillede for enhver ung Husholdningslærerinde. Hendes Indsats vil langt ud i Fremtiden sætte sig Spor i dansk Husholdningsarbejde, og her paa Skolen vil den leve, saa længe Skolen bestaar. Vi, der nu skal træde til som Skolens Ledere, vil stræbe at videreføre den i Fru Lauridsens Aand, og det tør vi love, at aldrig skal den blive nogen død Lærdommens Skole, men altid være i Kontakt og Vekselvirkning med det levende Liv“.

Derefter tog Indenrigsminister *Jørgen Jørgensen* Ordet og sagde bl. a.: „Gennem de 7 Aar, jeg har haft et nært Samarbejde med Fru Lauridsen, har jeg lært at værdsætte hende meget højt for hendes meget store Indsats saavel indenfor Husholdningsundervisningen som indenfor det folkelige Ungdomsarbejde. „Ankerhus“ er ved Fru Lauridsens Gerning blevet en Institution, der er anerkendt Landet over. M. H. t. Indretningen af de nye Skolekøkkener Landet over har Fru Lauridsen været Undervisningsministeriets Sagkyndige, og hun har ogsaa paa dette Omraade udført et meget stort og uegennyttigt Arbejde, ligesom hun som Undervisningsministeriets Konsulent i Aftenskolesager har øvet en meget værdifuld Gerning. For det gode Samarbejde vil jeg gerne sige Fru Lauridsen Tak. Naar Husholdningsseminarierne nu har faaet en langt gunstigere Stilling end før, idet de er blevet ligestillet med Folkeskoleseminarierne, skyldes det for en meget stor Del det Bevis, Fru Lauridsen gennem sin Gerning har ført for deres Værdi. Fru Lauridsen har med Ære skrevet et Blad i det danske Folks Historie, som ikke vil blive glemt. Tak, Fru Lauridsen, for Deres fortjenstfulde Gerning paa dette Sted. Længe vil Deres Arbejde blive mindet af den Ungdom, der her har lært at leve et jævnt og muntert virksomt Liv paa Jord“.

Efter at Fru Lauridsen havde takket fortsattes Afslutningsfesten paa traditionel Vis med Fotografering, Middag med Taler, bl. a. af Forst. *Johs. Petersen*, Dalum, og Lærer *Thomsen*, Sorø, og Sange og hyggeligt Samvær. Med denne smukke og festlige Højlid overgav Fru Lauridsen paa den værdigste Maade Ledelsen af Ankerhus i andre Hænder.

Fru Lauridsens 70-Aarsdag den 25. April blev en forunderlig smuk Oplevelse, og skønt Fru Lauridsen forud havde meddelt, at hun ikke var hjemme den Dag, kom der dog et Væld af skønne Blomster og smukke Gaver og saa mange udenbys Gratulanter, at vi fik et festligt Andendagsgilde ud af det.

Og til Maj kunde vi saa begynde det nye Skoleaar med mange Elever, saaledes at vi nu har 37 2det Aars og 41

1ste Aars Lærerindeelever foruden 14 vordende Skolekøkkenlærerindeelever. Den stærke Tilgang af Husholdningslærerindeelever har medført, at Dr. Steens Skolehjem — en meget attraaet Bolig — nu bebos af 1ste og 2det Aars Elever, medens vi har skaffet Værelser til „Modellerne“ i Nabolaget.

Fru Saxtorph, Frk. Buckhøj og Frk. Langkjær bor paa „Skovhytten“. Det var kun muligt at tage saa mange 1ste Aars Elever ind, fordi Undervisningen — som Fru Wille Jørgensen skildrer det i en senere Artikel — har kunnet lægges om paa Grundlag af de nye Optagelsesbetingelser, som i Aar for første Gang traadte i Kraft, omend med enkelte Lempelser i Overgangsaaet. Fra 1944 gælder der ingen Pardon — da skal Optagelsesbetingelserne fuldtud opfyldes, om man vil ind paa et Husholdningsseminarium. Delingen af 1ste Aars Undervisning medførte en Udvidelse af Lærerstaben. Vi har været saa heldige at faa Eli Laudrup (1928) til at overtage Undervisningsøvelserne, Diætmadlavningen, Redskabslæren og Haandgerningen med 1ste Aars og Anna Sloth (1937) til at overtage Seminariekøkkenet under Frk. Tarps Ledelse. Af andre Ændringer i Lærerstaben maa nævnes, at Ingrid Slot efter 4 Aars dygtigt Virke som Laboratorieassistent har paataget sig Forsøgsarbejde for Statens Husholdningsraad og er blevet afløst af Inger Johanne Kæstel, og at Korintha Lassen har overtaget Dida Danielsens Plads som Assistent paa Seminariet.

Sidst paa Sommeren begyndte Sorøs nye Organist, Henrik Schiøtz at synge med Eleverne. Hver Onsdag synges der 1 Time, baade alm. Fællessang og Korsang, og disse Sangtimer har været til stor Glæde for alle. Til Julen skal en Del af Eleverne sammen med Akademiets Elever medvirke ved en Kirkekoncert.

Heldigvis har den nye Tilskudsordning, hvorefter Staten yder $\frac{2}{3}$ af Lærerlønnen, medført, at der nu kan ydes Lærerkrafterne en virkelig god Løn. Det er ogsaa kun i Kraft af Tilskudsordningen, det hidtil har været muligt at holde Elevbetalingen nede næsten paa Førkrigs-Niveauet, idet

den kun er forhøjet med $12\frac{1}{2}$ 0/0; men som Prisforholdene har udviklet sig, er det ikke sikkert, vi stadig kan undgaa en mindre Forhøjelse. Vanskelighederne ved at skaffe Varer til Husholdningerne maa ofte overvindes ved Anvendelse af netop de Produkter, der ikke er Maksimalpris paa, og Kødknapheden har vi imødegaaet ved et udvidet Svinehold, der ikke netop giver billigt Kød. Men trods alle Vanskeligheder er det da endnu lykkedes os at skaffe Eleverne nok at spise og nok til en forsvarlig Husholdningsundervisning.

I April Maaned rykkede Lotz med Husholdningslaboratoriet ind til Byen, saa vi kunde indrette Laboratoriets Kælderetage til Konserveringskøkken og Stueetagen til et større Undervisningslaboratorium. Her har Fru Wille Jørgensen ogsaa sit Kontor.

Allerede tidligt paa Sommeren havde det Kgl. Danske Landhusholdningsselskabs Bestyrelse besluttet at hædre Fru Lauridsen ved at tildele hende Selskabets store Sølvbæger „for særlig fortjenstfuldt Virke til Landbooplysningens Fremme“, en Hædersbevisning, som kun har været uddelt to Gange før, nemlig til Statskonsulent K. Hansen og til Landbrugslærer Hans Appel. Det var oprindelig Hensigten, at Hofjægermester Lüttichau, Tjele, som Medlem af Selskabets Præsidium skulde overrække Fru Lauridsen Sølvbægeret ved Elevmødet paa Ankerhus. Da nu Elevmødet maatte aflyses, ønskede Landhusholdningsselskabet at benytte den første gode Lejlighed, der maatte komme, til denne Hædersbevisning, og Lejligheden kom, da Foreningen af Husholdningsskoler i Oktober afholdt sit Aarsmøde paa Ankerhus. Ganske vist var Hofjægermester Lüttichau forhindret af Forholdene i at komme til Stede, men Frk. Ingfred Juul Andersen, der er Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse, overrakte ved en Fest, hvortil Seminariet havde indbudt Husholdningsskolernes Aarsmødedeltagere, Fru Lauridsen det overordentlig smukke Sølvbæger, idet hun paa værdig og hjertelig Vis hyldede Fru Lauridsen for hendes Indsats i Landbooplysningen

Tjeneste. Ogsaa Forstanderne Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, Frk. Vestergaard, Sorø, Fru Bransager Nielsen og H. P. Nielsen, Haraldsborg, Clausen, Skaarup, Christensen, Haslev og Skov, Ry, tog Ordet for at takke og hylde Fru Lauridsen.

Husholdningsskolernes Aarsmøde fik forøvrigt et helt igennem vellykket Forløb, og vi er meget glade ved igen efter de mange Aar at se Husholdningsskolernes Folk som vore Gæster paa Ankerhus. Maaske kan dette Aars Erfaring bidrage til, at Aarsmødet — som forhen — lægges ud paa Skolerne, hvor der ganske naturligt kan blive en ganske anderledes Samling over Forhandlinger og Samvær end i lejede Bylokaler.

Rejsevanskelighederne har ganske vist ikke formaaet at holde Fru Lauridsen hjemme, men har dog medført, at vi ikke i Aar har haft ret mange Besøg. Den 7. April havde vi imidlertid den Glæde at se Undervisningsminister Dr. Højberg Christensen og Departementschef Barfod med deres Fruer, og den 20. Juli var fhv. Indenrigsminister Knud Kristensen med Frue og Datter paa Besøg, og Knud Kristensen glædede vore Elever ved at tale til dem. Ogsaa Fru Ellen Villemoes Andersen, hvis Datter Helga var Hospitant paa Skolen, formaaede vi under et Besøg til overfor vore Elever at redegøre for Husholdningsforeningernes Arbejde.

Et rigt og lykkeligt Arbejdsaar nærmer sig nu sin Afslutning, og vi gaar alle ind i en højst usikker Fremtid. Overfor de meget alvorlige Udsigter har vi naturligvis her paa Skolen gjort hvad vi kunde for at sikre vore Elever; men vi haaber jo, at vi ikke skal faa Brug for de lagte Planer. Vi er vistnok allesammen forberedt paa alt, og det er dejligt at se den Ro og Fatning, hvormed enhver staar beredt til at møde hvad der end maa komme. Og vi tror alle fuldt og fast, at hvad vi end skal igennem, saa vil vi en Gang se Fredens og Frihedens Morgenrøde lyse over Danmark.

Nogle Vers

fra

Afslutningssangen

1943.

⊕

Mel.: Marchen gaar til Tuna —

Se, nu skinner Solen
og kysser Martsviolens,
blaa er Himlens Kyse,
og Vaaren er os nær,
snart hilser vi Skærsommer,
med Liv og Haab den kommer,
med Nætterne saa lyse
og grønne Bøgetræer.

Nej, vi er ikke bange,
og Danmarks lyse Vange
skal blomstre skønt og grønnes
selv under sortest Sky,
naar bare ingen svigter
— fra Arbejdsmand til Digter —
skal ærlig Stræben lønnes
i Friheds gyldne Gry.

Den nye Tid os vinker,
og vi er ikke Sinker,
ved, hvad Tiden kræver,
og møder den med Fryd!
Lad sand Oplysning være
vor Glæde og vor Ære
— om saa kun Brødet hæver
til Grydens muntre Lyd!

Vi valgte Hjemmets Gerning
og kaster ikke Tærning
om Magt og Guld og Sejer
i Hovmod og Begær.
Vi værner Hjemmets Flamme
og vil ej staa til Skamme,
hvor Dannebrog væjer
for hele Folkets Hær.

D.

Foreningen Ankerhus.

—o—

Foreningen Ankerhus, hvis Aarsmøde skulde være afholdt den 4. og 5. September, maatte aflyse dette i sidste Øjeblik.

Indbydelsen var udsendt til Medlemmerne, og her paa Skolen var Forberedelserne til Mødet i fuld Gang.

Gl. Ankerhus havde Fart paa for at faa den Forlængelse af Havehuset færdig, der skulde give Plads for flere Elev- og Lærerindeværelser. Der blev opsat Bænke — revet Gange og pudset Plæner. Seminariets Hovedbygning blev hvidtet, Havebænke malede — Grisen slagtet o.m.a. Vi har vist aldrig haft saa travlt med at forberede og gøre det festligt for de ventede Gæster, og saa kom den 29. August

med Undtagelsestilstanden, med Møde- og Trafikvanskeligheder o.m.a., og vi maatte aflyse det Møde, vi havde glædet os saa meget til. Og naar vi havde glædet os saa meget til Aarsmødet, var det ogsaa, fordi vi vidste, at de, der havde 25 Aars Jubilæum, havde anstrengt sig for at komme, bl. a. Fruerne Villemoes Andersen, Hedvig Hansen, Sigrid Wøldike, Ella Ipsen og Frøkerne Thora Christiansen og Frida Frederiksen med Fru Ulla Pedersen i Spidsen — som jo har faaet den betroede Stilling at være hele Landets Husholdningsinspektør. Ogsaa Ingrid Brock, Esbjerg, Laura Markussen, Framlev, Agnete Dam, der er Lærerinde paa Bornholm, og Ragna Nielsen, der er Lensmandsfrue i Norge, hører til de „25aarige“.

Vi ved, mange flere gerne vilde have gæstet os — og vi ved, de tænkte paa os. For det altsammen vil vi gerne alle sige Tak — og vi vil inderlig haabe, at vi næste Aar maa kunne mødes uden at have Krigens Tyngde over os. Aarsmødet er jo et af de Forbindelsesled, som er Foreningens Maal.

Og lad mig fortælle lidt om Foreningen og dens Maal her — da der ikke blev noget Aarsmøde — og derved ikke den sædvanlige Lejlighed til at sige lidt om den.

Foreningen blev oprettet 1912 og blev oprettet med det Formaal at holde Forbindelsen vedlige mellem Skolen og dens tidligere Elever og Medhjælpere. Dette sker ved, at der aarlig afholdes et Møde og udsendes et Aarsskrift.

Sammen med dette aarlige Møde, der er fastlagt til den 1ste Lørdag og Søndag i September og hvor Deltagerne er Skolens Gæster, afholdes der Generalforsamling og vælges Bestyrelse. De første Aar bestod Bestyrelsen af kun 3 Medlemmer — hvoraf det ene Medlem skulde være en Repræsentant for Husholdningslærerne (Ellen Sejerø Olsen) det andet repræsenterede Husholdningseleverne (Laura Hansen) og det tredje Medlem skulde normalt være en Lærerinde paa Skolen (Marence Tarp).

Siden er Bestyrelsen udvidet til at omfatte 9 Medlemmer, hvoraf Marga Teglbjærg repræsenterer Forskolelærer-

inderne, Ingeborg Meyland-Smith Skolekøkkenlærerinderne, Alice Dittmann og Paula Egemose Husholdningseleverne, Else Maarbjerg, Ingefred Juul Andersen, Margaret Lauridsen, Margrete Pedersen og Marence Tarp Husholdningslærerinderne. Margaret Lauridsen er Foreningens Sekretær, og Margrete Pedersen er Formand og Foreningens Repræsentant i Bestyrelsen for den selvejende Institution.

Aarskriftet udsendes sædvanligvis til Jul og afgiver bl. a. Beretning om, hvad der er sket paa Skolen i Aarets Løb, tillige om hvad der er fremkommet af fagligt Nyt ikke alene inden for Skolen, men ogsaa hvad der er sket af Interesse paa det Omraade ude omkring i Landet. Aarsberetningerne vil saaledes kunne give et ikke ringe Bidrag til Husholdningssagens Historie.

Foreningen har et Emblem bestaaende af en lille Naal med et Anker, der i Øjeblikket koster ca. 5 Kr. og kan faas hos Foreningens Sekretær Frk. Margaret Lauridsen.

Foreningen er jo oprettet paa Grundlaget tidligere Elever, men har ikke faaet Navn af Elevforening — men hedder Foreningen Ankerhus. For saa vidt kunde Skolens Venner, der vilde have Interesse af det, jo egentlig godt være Medlemmer. Det var maaske et Spørgsmaal at drøfte ved næste Aarsmøde.

Og saa har vi snart Jul igen — denne Fredsbudskabets Fest — maatte det i Aar blive det i dobbelt Forstand — saa vi naaede det, vi alle længes mod og sukker efter — Fred for hele den ulykkelige Verden.

Og med dette Ønske vil mine Tanker i Taknemlighed gaa med Hilsen til Venner og tidligere Elever.

*„Julebud under Storm og Torden
melder og giver Fred paa Jorden.
Fred til at stride vor Strid med Mod,
Fred til at vente paa Enden god,
højt under Medbør og dybt i Sorgen
Fred for baade i Gaar og i Morgen.“*

Ja, god Jul allesammen!

Marence Tarp.

Den nye Ledelse paa Ankerhus.

—o—

Da Husholdningsseminariet Ankerhus i 1939 af Fru Lauridsen blev overdraget en selvejende Institution, blev det i dennes Fundats bestemt, at Seminariet skulde bestyres af et Udvalg med Fru Lauridsen som Formand. Udvalget, der blev udpeget af Fru Lauridsen, men godkendt af Undervisningsministeriet, kom til at bestaa af Husholdningslærerinde Marence Tarp, cand. polyt. Johanne Wille Jørgensen, Husholdningslærerinde Ellen Sejerø Olsen, Havebrugskandidat Fru Agnes Eliasson, Forstanderinde Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, (som Repræsentant for „Foreningen Ankerhus“) og Folmer Dam. Udvalgets Opgave skulde, saa længe Fru Lauridsen var Forstander for Seminariet, nærmest være af raadgivende Karakter, men kom efter Fru Lauridsens eget Ønske dog nærmest til at virke som Bestyrelse.

Ved Fru Lauridsens Fratræden som Forstander til April 1943 overgik dette Udvalg til Bestyrelse, idet Fru Lauridsen stadig er Bestyrelsens og dermed den selvejende Institutions Formand. I den nye Bestyrelse skal „Det kgl. danske Landhusholdningsselskab“ repræsenteres ved et Medlem, som dog endnu ikke er udpeget. Det er Bestyrelsen, der fastlægger Retningslinjerne for Seminariets Virksomhed, vedtager dets Budget og overvaager dets Arbejde, og det er selvsagt af største Betydning for Institutionen, at Fru Lauridsens store Erfaring og klare Blik for det væsentlige stadig fra hendes Formandsstol kan virke til Skolens Gavn. Fru Lauridsen er nu som før en stadig Kilde til Inspiration og Opmuntring for alle Skolens Medhjælpere saavel som for dens Elever.

Skolens daglige Ledelse blev d. 1ste April 1943 i Overensstemmelse med Fru Lauridsens Ønske overtaget af et Tremands-Udvalg bestaaende af Marence Tarp som Bestyrerinde af Seminariets Husholdninger og Hjemliv, Johanne Wille Jørgensen som Laboratorieforstander og Folmer Dam som Overlærer og Forstander. Efter Loven om Hus-

holdningsskoler, Husholdningsseminarier m. m. skal et Husholdningsseminarium ved Forstanderskifte godkendes paany, og d. 22. Septbr. forelaa Undervisningsministeriets Godkendelse af Seminariet med Folmer Dam som Forstander. Dermed var den nye Ledelse ogsaa formelt i Orden — reelt traadte den i Funktion allerede fra April.

Der har vistnok hos adskillige raadet en vis Skepsis overfor Ordningen med et Tremands-Udvalg til at staa for Styret. Den allerede forløbne Periode har imidlertid vist, at Fru Lauridsen ogsaa i dette Tilfælde har set rigtigt, idet Samarbejdet indenfor Udvalget har været gnidningsløst og frugtbringende. Udvalgets tre Medlemmer mødes hver Uge til en Drøftelse af Skolens Forhold og har desuden næsten daglig Lejlighed til at veksle Ord. Men hver varetager paa sit Omraade alle de mange daglige Smaating uden at *det* behøver at drøftes. Den trufne Ordning har saaledes staaet sin Prøve og skal nok vise sig at have Bærekraft ogsaa ud i Fremtiden.

Folmer Dam.

Lærerindeuddannelsen efter de nye Optagelsesbetingelser.

—o—

Den 4. Juli 1942 blev Loven om Husholdningsseminarier uderskrevet; der er altsaa nu gaaet det første Semester paa Ankerhus siden denne Lovs Ikrafttræden, og det kunde sikkert have sin Interesse at se, hvilke Forandringer og Forbedringer, den har givet i Undervisningen.

Betingelserne for Optagelse paa Seminarierne er:

1. Den unge Pige skal være fyldt 20 Aar inden Kursusets Begyndelse.
2. Hun skal have været ved husligt Arbejde mindst 1 Aar udenfor eget Hjem.
3. Hun maa bestaa en Optagelsesprøve i Dansk som til Realeksamen og i Regning som til Mellemskoleeksamen, hvis hun ikke i Forvejen har Mellemskole- eller Realeksamen med mindst g i Dansk og Regning eller har Stu-

dentereksamen — og her maa siges, at den matematiske er den nyttigste for selve Studiet, da den giver gode Forkundskaber i Kemi og Fysik.

4. Hun maa have gennemgaaet et 5 Mdr. Kursus paa en statsanerkendt Husholdningsskole eller have en tilsvarende Uddannelse.

Ved „tilsvarende“ Uddannelse er nærmest tænkt paa Skoleuddannelse paa tilsvarende, men ikke statsanerkendte Skoler. Skal imidlertid et saadant Skoleophold give Adgang til Optagelse, maa det i hvert enkelt Tilfælde godkendes af Undervisningsministeriet. Ansøgning herom kan indsendes til Seminariet, som saa lader den gaa videre til Ministeriet.

Mange mener, at en mangeaarig huslig Uddannelse i private Hjem maa kunne træde i Stedet for de 5 Maaneder paa Husholdningsskole, men glemmer, at den skolede Uddannelse med den systematiske Undervisning baade i Teori og Praksis paa mange Maader giver et fastere og mere ensartet Grundlag at bygge videre paa ved Seminarieuddannelsen.

Det, at de unge Piger derfor nu kommer paa Seminariet med mere ensartede Forkundskaber i det praktiske Arbejde og ogsaa til en vis Grad i de teoretiske Fag, har gjort, at Undervisningen straks har kunnet lægges noget om.

Tidligere var der saaledes her paa Ankerhus en Oprykningsprøve i praktisk Køkkenarbejde og i Dansk og Regning efter 5 Maaneders Forløb. Denne Prøve er nu faldet bort, og derfor har vi sparet Undervisningen i Dansk og elementær Regning i disse 5 Maaneder, ligesom ogsaa den praktiske Undervisning har kunnet ændres noget.

Ved det nye Kursus' Begyndelse blev Lærerindeleverne delt i 2 Hold, hvoraf det ene Hold fik praktisk Køkken- og Stuepigegerning med Vask og Strygning, mens det andet Hold, *Specialholdet*, fik mere Tid til de teoretiske Fag — de fik Eksaminatorier, Laboratorieøvelser og skriftlige Øvelser i Kemi, de fik Undervisning i Diætmadlavning, i Redskabslære og Haandarbejde; og Undervisningsøvelser i Form af forskellige Forevisninger i Madlavning med efterfølgende Kritik sættes allerede i Gang paa et tidligt Tidspunkt, og endelig faar de om Sommeren Tid til Ekskursioner i Botanik og om Vinteren til Skriveøvelser, beregnet paa Fremstilling af Tavlemateriale.

Holdene skifter saa hver Uge. Der er opnaaet den Fordel, at Specialholdet ved at fritages for Madlavning, Op-

vask og Rengøring faar mere Tid til at arbejde med og tilegne sig Teorifagene, hvoriblandt Kemi indtager den største Plads i Undervisningen til 1. Dels Eksamen, og mens Kemi desværre ikke mærker nogen særlig Forskel ved, at Eleverne har haft dette Fag paa Husholdningsskolerne, kan det tydeligt mærkes, at de har opnaaet et vist Kendskab til Ernæringslære paa disse Skoler.

Med Kemi har vi det altsaa stadig saaledes, at Elevernes Forkundskaber er meget forskellige, enten de kommer med en matematisk Studentereksamen, eller de kommer fra Folkeskolen uden kemiske eller fysiske Forudsætninger, for da der ikke skal aflægges Prøve i Kemi ved Optagelsesprøven, undervises der ikke i dette Fag paa de fleste Forberedelseskursus til denne Prøve, men kun i Dansk og Regning.

Man kunde mene, at det var meget vanskeligt for de unge Piger med de faa Forkundskaber at klare de store Teorifag ved Undervisningen paa Husholdningsseminarierne, og der skal ogsaa et stort og maalbevidst Arbejde til, et Arbejde, der nu efter den nye Ordning heldigvis ogsaa er blevet mere Tid til, men vi vil sikkert fortsat have den Oplevelse, at mange af disse unge Piger kommer med stor Energi og Lærelyst, saa de trods alt ofte kommer til at staa mellem de dygtigste — ogsaa i Teorifagene.

Alt i alt maa vi hilse denne nye Lov for Uddannelsen af Husholdningslærerinder med stor Glæde — den har givet baade Eleverne og Seminarierne langt bedre Arbejdskaar end de havde tidligere.

Den har gennem Fordringen om de 5 Maaneder paa Husholdningsskole og gennem Optagelsesprøven forlænget Uddannelsen noget, men den har derved ogsaa skaffet mere Ro over selve Studietiden, saa der bliver mere Tid til at „fordøje“ Teorien, hvad der sikkert vil vise sig at være en stor Fordel.

Johanne Wille Jørgensen.

Nyt fra Laboratoriet.

—o—

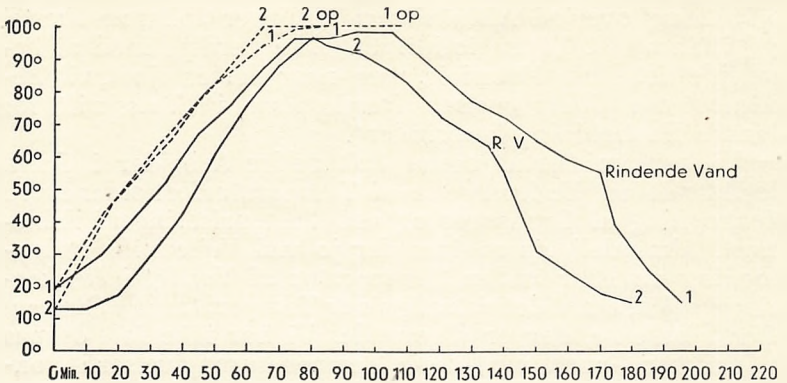
I de sidste tre Aar har vi paa Laboratoriet bl. a. beskæftiget os med en temmelig stort anlagt Bestemmelse af danske Grønsagers C-Vitaminindhold. Ingrid Slot begyndte med denne Undersøgelse i Sommeren 1941, fortsatte den

i 1942 og overlod Afslutningen til Inger Johanne Kæstel nu i Sommer. Vi er imidlertid ikke færdige med at arbejde det store Materiale, men naar det er gjort, vil Beretning om Undersøgelsen fremkomme i „Tidsskrift for danske Husholdningslærerinder“.

Vi har imidlertid ogsaa haft andre Arbejder i Gang, deriblandt en Undersøgelse af Temperaturforholdene ved Henkogning af Grønsager og ved Pasteurisering af Æblemost. Almindeligvis angives der jo ved Vejledning i Henkogning en eller anden Temperatur af *Vandet i Henkogningsskedlen*, skønt det naturligvis er Temperaturen i *Glassene eller Flaskerne*, der er afgørende. Vi har ikke følt os paa helt sikker Grund med disse Temperaturangivelser i Konserveringsundervisningen. Paa den ene Side skal Temperaturen i Glassene naturligvis være saa høj og holdes saa længe, at Produkterne bliver holdbare, men paa den anden Side skal man undgaa højere Temperatur og længere Opvarmning end nødvendigt for ikke at skade Smag, Konsistens og Vitaminer mere end paakrævet. Man maa huske, at ogsaa efter Henkogningens eller Pasteuriseringens Afslutning er der en Periode, hvor Temperaturen ligger højt nok til at bidrage til Holdbarheden, og denne Periodes Længde har vi ogsaa undersøgt. Ved Henkogning af Grønsager er en effektiv Afkøling af stor Betydning, og vi har derfor bestemt Afkølingens Hastighed ved almindelig Henstand ved Stuetemperatur og ved derpaa følgende Afkøling i rindende, koldt Vand.

Henkogning af Asparges og Porre.

Forholdene ved Henkogning af Asparges i Helliterglas og af Porre i Halvliterglass fremgaar af nedenstaaende Kurver. Henkogningen er i begge Tilfælde kun fortsat, til Produktet var mørt, hvilket for Asparges varede 25 Min. fra Vandet i Kedlen kogte, medens Porre var mør paa 15 Min. Men Kurverne viser tillige, at Asparges har staaet ved over 80° i 70 Min., hvad der skulde være nok til Opnaaelse af Holdbarhed, og alle 6 Glas fra denne Kogning har da ogsaa holdt. Porren har derimod kun staaet 45 Min. ved over 80°, og da Porre jo — paa Grund af Tilsmudsningen, som er vanskelig at fjerne helt — er noget vanskelig at have med at gøre, tør man ikke sige, om denne Tid ved 80° er nok til Opnaaelse af Holdbarhed — Glassene har kun staaet 14 Dage, da dette skrives. Morsomt er det at se, hvor pænt Kurverne for Temperaturen i Vandet og i

1. Asparges. 1 l Henkogningsglas
 2. Porre. $\frac{1}{2}$ l Henkogningsglas
 - - - - - Temperatur i Kedlen
 —————
 „ i Glasset

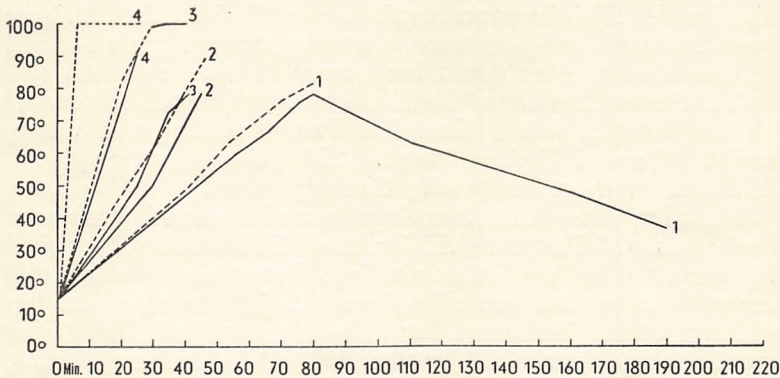
Glassene følges ad, men medens Temperaturen i Aspargesglassene ligger 10 Min. efter Temperaturen i Vandet, ligger den i Porreglassene 20 Min. efter, formentlig paa Grund af den langsommere Gennemvarmning af de mange Lag Porreblade.

Ogsaa Afkølingskurverne er interessante. I Aspargesglassene falder Temperaturen ved Henstand ved Stuetemperatur paa 45 Min. til 65° , men i Porreglassene paa 55 Min. til samme Temperatur, Porre afgiver altsaa Varmen langsommere end Asparges. Ved Henstilling i rindende koldt Vand falder Temperaturen i Aspargesglassene paa 25 Min. fra 55° til 15° , hurtigst til at begynde med, medens Temperaturen i Porreglassene paa 15 Min. falder fra 63° til 30° og derefter paa yderligere 30 Min. til 15° . Denne effektive Afkøling er af stor Betydning for Opnaelsen af Holdbarhed.

Pasteurisering af Æblemost.

Forsøgene har taget Sigte paa at sammenligne Pasteurisering i Vandbad med Pasteurisering i Damp, og Resultaterne fremgaar af nedenstaaende Kurver. Der er til alle Forsøgene brugt cellofanoverbundne Flasker.

Kurven viser, at Temperaturen i Flasken kun ligger 5 Min. efter Temperaturen i Vandet, naar man bruger Vandbad til midt paa Flaskehalsen, og at Temperaturen i Flasken er 77° , naar den er 81° i Vandet. Ved denne Fremgangs-

1. Æblemost i Vandbad til midt paa Flaskehalsen
  2. " " " " " Flasken
  3. " " " " 3 cm op paa Flasken
  4. " ved Damp
- Temperaturen i Kedlen
 _____ " i Flasken

maade staar Mosten faktisk i 25 Min. ved over 70° , men selv dette er iflg. de af *Albert Hansen* og *Bodil Nøhr* udførte Forsøg ikke helt nok til at dræbe den mest modstandsdygtige Skimmelsvamp, *Phialophora mustea*, hertil kræves mindst 75° i 20 Min., og det vil sige, at Vandet i Kedlen skal op paa 85° i Stedet for paa 81° . Den nævnte Skimmelsvamp er ikke altid til Stede i Most, og i saa Fald kan man udmærket nøjes med den ved vort Forsøg anvendte Temperatur.

Naar man koger i fuldt Vandbad, varer det 80 Min. at komme op paa 81° i Kedlen — paa fuldt Gasblus. Staar Vandet kun til midt paa Flasken, varer det 45 Min. at komme op paa 87° i Kedlen, ved hvilken Temperatur der er 78° i Flasken. Staar Vandet kun 3 cm op paa Flasken, skal Vandet i Kedlen op paa 100° i 5—10 Min., for at der i Flasken skal være 78° , og det varer 40 Min. Hvis Vandet i Kedlen staar under Risten, varer det kun 7 Min., inden det koger, og paa 15 Min. er man oppe paa de 78° i Flasken. Der er altsaa ingen Grund til at gaa en Mellemvej ved Pasteuriseringen — enten skal man koge i fuldt Vandbad eller kun i Damp, men koger man i Damp, faar man en stejlere Temperaturstigningskurve og maa derfor op paa 85° i Flasken, hvilket opnaas paa 5 Min. til, altsaa paa 20

Min. fra det Øjeblik, man tændte under Kedlen. Jo hurtigere Opvarmning, man præsterer, desto højere skal man op med Temperaturen, eller desto langsommere skal man ned.

Til Pasteurisering af Helflasker Most i Vandbad med 18 l Vand brugtes 532 l Gas. Til Pasteurisering ved Damp med 1 l Vand i Kedlen brugtes 254 l Gas. Der er saaledes Tale om en meget betydelig Gasbesparelse.

Foruden disse Undersøgelser har vi beskæftiget os med Henkogning af Pærer og Æbler, med Gelekogning, Jævning, Ægpræserving og Saftudvinding. Det vilde føre for vidt her at komme ind paa alle disse Arbejder, men vi haaber ad Aare til faa Mulighed for at udgive en aarlig Beretning om Laboratoriarbejdet, saa dets Resultater kan komme til Nytte i videre Kredse end nu.

Inger Johanne Kæstel — Folmer Dam.

Nye Bøger.

—o—

Korte Grundregler for Arbejdsmetoder i almindelig Madlavning.

Dette lille Hefte, der koster 1 Kr., er udgivet af „Foreningen af Husholdningsskoler“ og er udarbejdet af Agnes Elgstrøm, Rigmor Berg Nielsen, Valborg Olsen, Margrethe Pedersen, Olga Reppien, Marence Tarp og Elisabeth Vestergaard efter Henstilling fra Husholdningsskolerne. Bogen er fremkommet for at undgaa den Anke — den Vanskelighed, det kan medføre, at Skolerne faar en ny Metode ind, hver Gang de faar en ny Lærerinde ind.

Der skulde være den Fordel for Lærerinderne, at de ved, at de altid er paa den rigtige Side, naar de følger „Grundreglerne“ efter evt. aftalte Ændringer paa de Punkter, hvor Skolen ikke er enig med Bogens Regler. Mange Veje fører jo som bekendt til Maalet — og Reglerne er ikke skrevet for at ensrette — men for at retlede og afhjælpe.

Køkkenbog for unge Piger.

Af Karen Harrekilde Petersen, Inger Weinreich og Marie Eggert. Udgivet af „Foreningen af danske Husholdningslærerinder“ med Støtte af „Det kgl. danske Landhusholdningsselskab“. Pris ved Enkeltstyksalg Kr. 3,50, i Partier Kr. 2,75.

Denne udmærkede Bog giver paa sine 265 Sider det

Stof, der bør gennemgaaes af Eleverne i en 3-aarig Husholdningsaftenskole. Bogen er pædagogisk vel tilrettelagt og meget værdifuld. Kogebogsafsnittet er det største, og det teoretiske Stof er naturligvis meget begrænset, men til Gengæld overkommeligt og rigtig valgt. Det er naturligvis ikke Meningen, at Lærerinden ikke skal fortælle Eleverne mere, end der staar i Bogen, men denne skulde overflødig gøre det mest elementære Diktat- og Afskrivningsarbejde, som jo sluger megen Tid. Naturligvis maa Lærerinden passe paa, at Lovens Krav om skriftlige Arbejder alligevel bliver opfyldt.

Vore Fødemidler under Krigen 1939 — ?

Af Ella Saaby og Folmer Dam. Svegårds Forlag, Kr. 3,75.

Bogen er et Supplement til „Vore Fødemidler“ — der forøvrigt lige er udkommet i ny Udgave — og gør Rede for Krigstidens særlige Forhold paa Fødemidlernes Omraade. Lærerindeleverne bruger den ved Undervisningen i Varekundskab, men den har Bud til enhver, der underviser i dette Fag, idet den giver en kortfattet Oversigt over de mange særlige Krigsforanstaltninger og Kriseforeteelser, der berører os alle saa stærkt og kan være saa vanskelige at holde Rede paa.

Hjemmeaftener.

— 0 —

Paa Husholdningsforeningernes Aarsmøde i Roskilde forebragte Fru Andrea Lindkvist paa Fru Lauridsens Vegne en Henstilling til Husholdningsforeningernes Medlemmer om — som de gode Repræsentanter de er fra Landets dyrebare Hjem — særlig nu i den for vort Land saa skæbnetunge Tid at støtte den danske Ungdom ved rundt om i deres Kredse at arbejde for, at man indfører ugentlige Hjemmeaftener, hvor alle som hører Husstanden og Hjemmene til, Karle og Piger, Børn og Ældre kan samles til Samtale, Fortælling eller Oplæsning, hvor de unge faar Løjlighed til ogsaa at yde deres Bidrag, om ikke ved andet saa med Forslag til Sange, de gerne vil synge, eller Oplæsning af et eller andet fra Møder eller Blade.

I denne for alle saa alvorlige Tid trænger vi til den Beroligelse og Styrkelse som Fællesfølelse kan give, og ingensteds vil denne jo naturligere findes end indenfor Hjemmenes skærmende Vægge.

Danske Landmænds Julegave til København.

—o—

For fjerde Gang strømmer nu de herligste Naturalier ind til Danske Kvinders Samfundstjeneste — for derfra at fordeles til de mange, mange børnerige Familier i Storbyen København. —

Det er et ejendommeligt Gadebillede, der ses paa de Søndage, hvor 4—500 Familier strømmer til den ellers saa stille Christiansgade, bag det kgl. Bibliotek — forsynet med Pose og Sæk — og Køretøjer, der oftest er en skrøbelig Barnevogn — hvor Børnene, for Transportens Skyld, ombyttes med Grøntsager — og kun de allermindste kan faa Lov at sidde ovenpaa Læsset. — Men er Sækken end tung — saa er Humøret højt og Taknemmeligheden stor hos dem, som faar den udmærkede Gave — og man kunde ønske, at de, som har givet os de mange tusinde kg, kunde se, hvor Gaven gaar hen — og se hvordan københavnske Damer kan tømme en Jernbanevogn med en Rutine, som havde de aldrig bestilt andet.

10,000 kg pr. Dag ned i Kælderen — og næste Dag op igen til Uddeling — det er et haardt Job, men det tages med godt Humør — og viser en Sæk sig at indeholde baade Ost og Flæsk, ja, da er Glæden for den, der uddeler det, næsten lige saa stor som hos den, der faar det.

Og vi haaber, at det har været en Glæde for alle dem, som har haft sin Part af Arbejdet — og det er mange.

Først sendte Undervisningsministeriet et Cirkulære til sjællandske Skoler, at Børnene maatte faa en Dag fri for at hjælpe. Saa gik Lærerne i Gang med at fortælle Børnene om deres daarligt stillede Kammerater i Storbyen — gjorde dem interesserede, og sendte dem derefter ud at „tegne“ Grønsager — eller samle. Paa Skoler bundtedes Porrer og fyldtes Sække — Mejerierne blev ogsaa Samlingssteder — og Afsendere, hvor det var praktisk. L.A.B. og travle Formænd i Husholdnings- og Husmoderforeningerne samlede, saa det gav Vognladninger og Lastbiler fulde — og saa rullede Lavinen af Grønsager ind til København — vi kan vist godt sige, at det for Tiden er Københavns største Grøntforretning, hvortil Adgangen er gratis, naar der er Børn nok, der behøver denne Vitaminmad.

Men det skal ogsaa siges, at alle i København hjælper

med — Godsbanegaardens Personale, der ruller Banevognene ned til vor Kælderdør — Studenterne og Spejderne, der giver os deres Søndag til at faa det uddelt — og de københavnske Beredskabskvinder, der har vist, at de kan, hvad de vil — og at de *vil*.

Smaapurke, der er saa heldige at eje en Legevogn, hjælper andre hen til Sporvognen med den tunge Sæk — og saa kan vi ikke følge dem længere — for der er ustandselig „Kunder i Butikken“, men vi tror, at ogsaa Sporvognskonduktøren tager sit Nap med — og vi ved, at i Hjemmene, hvor det hele ender, der er Glæde, for der er Æbler i en lille Pose til Børnene, der er Løg til Rødbedeboffen — der er Grønkaal, Porre, Selleri, Kartofler, Gulerødder og Kaalrabi til mindst 14 Dages Forbrug.

De trange Tider har saaledes ogsaa sine Lyspunkter.
Glædelig Jul!

Agnes Eliasson.

Skolekøkkener.

—o—

Fru Lauridsen havde som Ministeriets Konsulent vedr. Skolekøkkener paa Landet til Nytaar 1943 godkendt Tegninger til 692, og nu i det sidste Aar er der trods Byggevanskeligheder alligevel planlagt og godkendt 37 til. — Til de fleste af disse Skolekøkkener har det selvfølgelig været overmaade vanskeligt det sidste Par Aar at faa det ønskede Køkkeninventar, og nu er det næsten umuligt, men saa maa der naturligvis reserveres det fornødne Beløb af Statstilskuddet til senere Anskaffelse af det manglende. Og selv om der ikke er ført Kontrol med Indretning og Udstyrelse, har lydhøre Arkitekter og de byggende Skolemyndigheder sikkert været interesserede i at faa det bedst mulige ud af de givne Lokaler, og ellers vil en fornuftigt indstillet Lærerinde sikkert ogsaa efterhaanden kunde faa de mulig ønskede Smaaændringer foretaget. Det afgørende for et Skolekøkkens Værdi er jo hverken Størrelse eller Elegance.

Den stærke Interesse for og Tilslutning til Husholdningsundervisning har mange Steder trods kommunale Skolekøkkener skabt Mangel paa Undervisningskøkkener. Man ser derfor ogsaa flere Steder, at Husholdningsorganisationerne søger at skaffe disse — og har i Kallundborg et meget smukt Eksempel derpaa; de har ikke alene faaet et udmærket Skolekøkken til eget Brug, men i Forbindelse dermed ogsaa Klippe- og Systue, ligefrem skabt et „Kvindernes Hus“, ganske vist ved velvillig Hjælp fra et forstaaende Byraad. — Godt, at der i Aftenskoleloven er bibeholdt Tilskuddet paa de 60 %.

Mindehøjtideligheden

ved Forstander P^{er} Dams Mindesten
den 31. Oktober 1943.

—o—

I Anledning af, at det den 31. Oktober 1943 var 25 Aar, siden Forstander P. Dams sidste Elevhold paa Ankerhus Forskoleseminarium blev dimitterede, ønskede disse paa deres Jubilæumsdag at mindes deres Forstander ved at nedlægge en Krans paa hans Mindesten og overrække hans Hustru, Fru Lauridsen, en Buket Blomster samt en Mappe med deres Navne.

Jeg blev af gamle Elever overdraget det ærefulde Hverv at foretage Kransenedlæggelsen og være Ordfører paa Eleverne af 1918s Vegne.

Det blev en lille stemningsfuld Højtidelighed omkring Mindestenen i vor gammelkendte Forskolehave, og jeg nedlagde den smukke Krans af rødt Bøgeløv og en stor Buket hvide Chrysantemum med dannebrogssfarvede Baand med paatrykt „Tak“, idet jeg udtalte paa Elevernes Vegne:

„I Dag Søndag den 31. Oktober for 25 Aar siden blev Forstander P. Dams sidste Elevhold dimitteret fra Ankerhus Forskoleseminarium. Denne Dag vil vi, hans gamle Elever, gerne mindes ved at nedlægge en Krans ved vor kære, afholdte Forstanders Mindesten. I dybeste Taknemmelighed for, hvad Forstander Dam var som Lærer, som Vejleder og som forstaaende Ven, nedlægger jeg da denne Krans ved hans Mindesten, og med en dybtfølt Tak for hans aandelige Virke iblandt os, ærer vi hans Minde.“

Derefter overrakte jeg Fru Lauridsen en Buket og tilføjede: „Kære Fru Lauridsen! Som Deres Mands trofaste Ven, kære Ægtefælle og vor gode Madmoder overbringer jeg Dem herved en Blomsterhilsen fra Jubilarerne af 1918 med en hjertelig Tak for den Tid.“

Fru Lauridsen var rørt til Taarer og bad mig hilse jer een og hver, og meget bevøget udbød hun: „I kunde ikke have glædet mig paa en smukkere Maade end ved at mindes min kære, afdøde Mand. Min Mands gamle Elever staar mit Hjerte særlig nær.“

Forstander P. Dam hørte til „de ædles Æt“; han maatte lidt stride haardt for sine Meninger. Han var et fint Menneske, og han var en overmaade kundskabsrig Mand, som del altid var interessant at høre paa. Ja lad mig slutte med Karen Ussings rammende Vers om Peter Dam:

„Han var en Mand — en af de faa,
der aldrig Ideernes Land vilde miste,
saadan saa vi ham staa i Kamp for Ret til det sidste.“

Nanna Bojsen.

Magdalene Lauridsens Barndomshjem

Om dette sit Hjem fortalte M. L. en Aften i Radioen i en Samtale med Aksel Dahlerup, sagde bl. a.: „Ja, jeg har været saa lykkelig at vokse op i sunde, jævne Kaar ude paa Landet, min Far Anders Lauridsen var Søn fra Grønvang i Vejen, og min Mor Mette Marie Datter fra Thorning Østergaard; jeg blev sødt som den ældste af 8 Søskende i Holsted oppe ved den gamle Grænse i en dejlig gammel Gaard, saa gammel, at man sagde, at det spøjte. — Efter nogle Aars Forløb flyttede mine Forældre til Asrup ved Kjellerup, hvor de havde købt en nedbrændt, nyopbygget Gaard, hvorom de efterhaanden skabte den dejligste Have — og jeg tror nok, jeg har Lov til at sige, at Far ogsaa paa Plantningens Omraade blev en Foregangsmand — men der var ikke meget med Penge i vort Hjem — en 25 Øre, naar vi skulde til Kjellerup Marked, gav Rekorden for Flothed — og vi var allesammen saa bange for Terminen, selv om den blev klaret hver Gang — og det gav vist naturligt Sammenhold og økonomisk Sans. Vi levede selvfølgelig meget jævnt, som man gjorde den Gang paa Landet. Spiste Mælkegrød om Morgen, Flæsk og Kartofler til Middag, men om Aftenen kunde vi i Høstens Tid saa et Dyppehul i Sødgrøden med Saft i — og naar vi skulde køre Hø hjem fra Engen saa Pandekager med stegte Flæsketerninger i. — Men det var et dejligt Hjem, som vi dybt savner den Dag i Dag.

Mine Forældre var Sognebaandsløser til Pastor Bruun i Levring — og i den Kreds fik vi unge paa Egnen rige Dage.

Og saa var jeg saa lykkelig ikke alene at komme i Husel hos en „Faster Maren“, men ogsaa som Privatlærerinde derhjemme at have en Moster Maren, der fortalte os Bibelhistorie og Danmarkshistorie, saa vi drømte derom om Natten — jeg ikke mindst om Sorø og Valdemar den Store og hans Mænd. — Og saa søjede det sig saa lykkeligt for mig, at jeg netop kom til Sorø og fik min Livsgerning der —

Husholdningsskolen

Gl. Ankerhus.

—o—

Ved Seminariets Overgang til selvejende Institution og ved Fru Lauridsens Fratræden som Forstander for Seminariet bliver Husholdningsskoleafdelingen med dens 5 Mdr. Kursus i Husmodergerning nu en selvstændig Skole — og skal derfor i Aarsskriftet have sit eget Kapitel.

Gl. Ankerhus, Villaen, var det første, der blev rejst i Skolekomplekset Ankerhus. Det blev jo bygget 1902 efter at M. L. havde købt 24 Tdr. Land langs med Hovedlandevejen, og hvoraf 1 ha straks blev anlagt som Park og Have af nuværende Kommunegartner Larsen-Grøn i Holbæk. Efter at Seminariets Hovedbygning blev opført 1922—23 og Landbrugsafdelingen 1932 omdannedes til Regens for 2det Aars Lærerindeelever, er Gl. Ankerhus udelukkende blevet brugt til Afholdelse af 5 Mdr. alm. Husholdningskursus — og udvidet med en Elevfløj benævnet Havehuset, som igen i Sommer er forlænget med 4 Elevværelser og 2 Lærerindestuer med Vaskekummer og rindende Vand.

Ved denne Tilbygning har vi ogsaa opnaaet at faa nedenunder en udmærket, haardt tiltrængt Kælderafdeling med Saltkælder, Frugtkælder og Vaskeri, hvor bl. a. vi har faaet opført en stor flisemuret Kumme, hvor Regnvandet gennem Tagrenden ledes ned, ligesom vi i Forbindelse dermed har faaet Udenomsforholdene bragt i Orden, faaet op til Tørveskuret med nye Tremmedøre baade et Foderrum, et Brænderum og et Tørrerum, der direkte staar i Forbindelse med en pæn Tørreplads ned til Cyklehuset. Ved denne Udvidelse har vi saa kunnet frigøre det tidligere Vaskerum, der er blevet et udmærket Bikøkken til Skolekøkkenet og bruges nu dels til Bagning, elektrisk Kogning, Konservering, dels til Køkken for Eleverne, naar de har deres selvstændige Husførelse. Og saa har vi desuden opnaaet at faa baade Syltekammer og Gæstekammer, og ved at sætte de to store Væve paa Loftet, som vi jo desværre ikke kunde faa Væve-

materiale til, har vi ogsaa opnaaet at faa en hel fin Systue i Vævestuen, hvor Caroline van Deurs' sidste Vægtegninger med Fyndord virker stimulerende.

Og med Resterne af de frostsprængte Træer og andre nødvendigt fældede, har vi ikke alene paa gl. Ankerhus faaet den store, skønne, runde Kastaniebænk, men ogsaa en Akaciebænk, en Morbærstub og en meget smuk Elmebænk, og de smukkeste Stensætninger, fremkaldt af Tilbygningen, der af Fyld fra Kælderudgravningen gav os en hel Terrasse, ligesom vi ligeledes ved Olsens Hjælp har faaet „Trekanten“ anlagt til en firkantet reelt inddelt Frugt- og Køkkenhave.

Sommerskolen gav os 24 herlige Piger — og de fornøjede os med at opføre under Frk. Karen Larsens Ledelse „En Søndag paa Amager“ nede i Engen under de store Birke — og saa skøn en Skuespilplads anede vi ikke, at vi havde. De sang og spillede med Humør Lisbeth og Jochum med Frk. Dyrby i Spidsen som Rasmus.

I Vinter har vi 32 fornøjelige Elever, deraf ogsaa flere fra selve Sorø, og flere som senere skal gaa videre paa Seminariet. Grethe Ramskov har som ung Lærerinde afløst Frk. Dyrby i „Privaten“s Køkken.

Vor Morgensang synger vi i Havestuen efter fælles Morgentur til vor Afdeling, men om Søndagen kommer Seminariets Elever over og er med. Til Gengæld har Seminariet bedt os om at være med til Tirsdagsforedrag, til Sang og til Folkedans om Fredagen, som vi er meget glade for.

Egil Dam er flyttet og faar som sin Ejendom den yderste Spids af Trekanten, hvor det gamle „Gedehus“ er blevet forvandlet til en udmærket Bolig. — Margaret Lauridsen er jo Ejer og Medleder af Husholdningsskolen Gl. Ankerhus, men Mor Magda bor endnu i sine gamle Stuer — og er glad for at faa Besøg af gamle Elever.

Alt hvad Du gør, forøger Din Kraft til at gøre mere.

(gl. fransk Ordsprog).

Fra Mor Magdas 70-Aarsdag.

Ved Margaret.

Den 25. April i Aar fyldte Mor Magda 70 Aar — og hun havde saa ofte ytret Ønsket om, at den skulde forme sig i al Stilhed — hun synes nemlig, at da hun for 10 Aar siden blev 60 Aar, fik en paa alle Maader saa straalende Dag, at den kunde gælde for 70-Aarsdagen med — og det synes jeg egentlig, hun havde Ret i — og selvom en Dag fejres i Stilhed, kan den jo godt blive en skøn Mindetag alligevel — og det blev 70-Aarsdagen ogsaa — ganske vist paa en helt anden Maade.

Naar man føler Trang til paa en eller anden Maade at vise Mennesker, at man tænker paa dem, holder af dem o.s.v., skal man da ogsaa have Lov at faa Udløsning derfor — og igennem hele Livet giver man vist ikke for meget til nogen i den Retning. — Saa det kunde jo da ogsaa kun glæde Mor Magda og alle os andre med al den Hyldest, der fra offentlig og privat Side strømmede imod hende — og Hyldesten blev givet i alle Nuancer — som passede saa godt til alle de forskellige Forhold, som Mor Magda har levet i og med.

Vi herhjemme synes jo, at den naturligste Ramme om Fødselsdagen vilde være Ankerhus, og var ærlig talt lidt kede af, at vi netop den Dag ikke skulde være hjemme — men naar Mor Magda nu vilde, at Dagen skulde forløbe i Stilhed, kunde det af praktiske Grunde ikke saa godt lade sig gøre. Vi rejste saa med Mor Magda til København for at faa nogle stille Dage sammen, som ogsaa føjede sig saa gode og kønne. Og at Fødselsdagen netop faldt paa Paaskedag, gjorde ogsaa, at det var naturligt at holde den paa Søndagsvis — vi fik en skøn Formiddag i Vartov Kirke — hvor ogsaa saa mange af Mor Magdas Venner var til Gudstjeneste, og fik mangt et Vennenik, da vi gik fra Kirken. Derefter samlede vi Børn med Mor Magda til en lille Frokost paa Wiwex sammen med Fru Elise Bjerre, som jo gennem sit Ægteskab med Højskoleforstander K. Bjerre blev Anledning til, at Mor Magda i 1893 kom til Sorø Højskole og derfra oprettede Sorø Husholdningsskole sammen med Fru Eline Eriksen 1895 — og saa var der en Repræsentant for Mor Magdas Fars og Mors Slægt nemlig Kirsten Vang Lauridsen og Ebba Drewes. Vi fik en hyggelig Stund sammen med gode Ord og Sange i Minder om det forbigangne. — Men Dagen før havde Mor Magda faaet sin første store Fødselsdagsoverraskelse, for bedst som vi sad og spiste Frokost hos Moster Agnes, Fru Eliasson, lød pludselig i Stuen hendes Navn udtalt med høj Røst — og saa hørte vi i Radioen Fru Willemoes Andersen fortælle saa smukt og sandt om Mor Magda, men det virkede helt overvældende paa hende; hun havde ikke set Aviser de sidste Dage og derfor heller ikke Radioprogrammet, og blev derfor helt maalløs ved at høre om sig selv i Radioen.

Tog hjem til Ankerhus med et Eftermiddagstog, hvor vi blev modtaget med et Væld af Blomster, de skønneste Blomsterkurve, grønne Planter, hundrede af duftende Roser, Masser af skønne Nelliker og andre herlige Blomster, Orkidéer og Pelargonier, Kalaer og Iris, Forglemmigejer og Engblommer, Paaskeliljer og Liljekonvaler — og paa Skrivebordet bunkede sig Telegrammer og Breve i Massevis. Og mellem disse Bunker af skrevne Hilsner dukkede den ene mærkværdige Hilsen frem efter den anden. Størst Indtryk gjorde dog vist et Brev fra en Mand i Jylland, som hed P. Bech, der skrev, at han var 19 Aar ældre end Mor Magda, men synes, at han maatte skrive, da han som ung havde tjent hos Mor Magdas Bedstefar, Laust Eskildsen, i Thorning, dengang hendes Mor kom hjem fra Askov Højskole, og der kom en ung Mand fra Vejen og besøgte hende — det var jo bogstaveligt at faa Bud fra hendes Forældres Ungdomstid saavel som fra det gamle Slægtshjem.

Der var gode og lange Breve fra Venner og gamle Elever, der havde været paa Skole hos Mor Magda indtil for 48 Aar siden; bl. mange andre ogsaa fra Lone Haastrup, som hun havde været ung Pige sammen med paa Grønvang 1889.

Og der var Hilsen og Digt fra Johs. Boelsen fra Bangsbostrand, der for 30 Aar siden var Gartnerelev her, mens Hans Gram var Lærer og Gartner ved Ankerhus. Han skrev bl. a.:

Ankerhus ved Søens Vove!
 Sorø bronzebrune Skove!
 Æbleduft og Nøddesmag!
 Grønne Plæner, hejset Flæg!
 Silkeorme, sære Buske,
 Stauder: alting kan jeg huske!

Ak, Hans Gram, hvor stort og rigt
 var dit Liv. Et malmfuldt Digt
 havde ærlig du fortjent.
 Viden om dit Værk er kendt.
 Hvad du planted, hvad du saaede:
 Gartner var du af Guds Naade!

Der var Hilsner fra Ministre og ministerielle Embedsmænd, der var Hilsner fra københavnske Arbejderkoner, fra Landevejens farende Svende, fra Professorer, Arkitekter og gamle Elever, fra Organisationer og Institutioner, fra Husmands- og Landboforeninger, fra Husholdningsforeninger og Naboer — der var skønne Gaver, Sølvstager fra Søkendebørn paa Grønvang, Pude med vilde Blomster fra Ilaandarbejdets Fremme, og andre smukke haandsyede og vævede Ting, Flag fra Bornholm, Billeder, Bøger, Skaale, Skeer, Pander og Gryder, og saa „Pigen med Guldhornet“ den vidunderligste Statuette udført paa Den ggl. Porcelænsfabrik, skænket af „Foreningen Ankerhus“ — den huslige Kvinde med Guldhornet, siger Mor Magda; ja, selv en

trehjulet Cykle fik hun — det var Søstrene Grams gode Ide — de syntes, at Mor Magda havde faaet saa mange Hjul til at løbe rundt, saa skulde hun ogsaa selv have et.

Og Sagfører Langkjær skikkede hende en Borgklokke, som vi glæder os til skal ringe gode Elever til Huse. Og saa fik Mor Magda det ene smukke og interessante Album efter det andet — et fyldt med Billeder og Hilsen fra Medarbejdere gennem 41 Aar — og samtlige danske Husholdningsskoler bragte med Billeder af deres Skoler Hilsen til Mor Magda som Grundlægger og Husholdningssagens Forkæmper, og vi Børn gav „Mor Magdas Værk“ i Billeder fra Ankerhus. Hun syntes vist ellers, vi skulde have haft et Billede med af Sorø Husholdningsskole som hendes første Hus. Endvidere blev Mor Magda glædet med „Sangens Danmark“, „Et Folk i Fest“, „Danmark vort Land“ og saa mange andre kønne og lødige Bøger.

I Aviser og Blade fandt vi den ene mere spændende Artikel end den anden om Mor Magda og hendes Livs Virke og Oplevelser — hun sagde, at det var, fordi hun nu trak sig tilbage — men det er jo da ogsaa en Følge af de 70 Aar.

Bene Larsen skrev en pragtfuld Artikel i „Berlingske Tidende“ under Overskriften „Takket være FASTER MAREN og den hellige Ild“; den tror jeg, Mor Magda var særlig glad for, fordi FASTER MAREN var taget med, hende hun skyldte saa meget og gerne vilde hædre gennem sit Arbejde.

Aksel Pille skrev i Provinsens Blade en næsten historisk Artikel om hendes Samarbejde med Landboforeningerne, Étatsraad Valentiner, Rasmus Dinesen, Høve, Christensen, Tune; om Oprettelsen af de første Andelsfrugterier med Redaktør Martins, Gartner Grams og Fabrikant Philipsens Arbejde for disse og om Begrebet „Huslodder for Kvinder“, der fik Loven af 1899 ændret, saa Kvinder saavel som Mænd kunde faa Statslaan til Erhvervelse af Jord.

Redaktør Ejner Martin skrev i „Sorø Folketidende“ en meget festlig Artikel — En Livsgerning endt — et Livsværk fuldendt — en Artikel, som jeg kunde have Lyst til at gengive, men Pladsen tillader det ikke — han sammenlignede bl. a. Mor Magda med en Admiral, der gaar fra Borde efter mange Aars Kampe med skiftende Sejre og Nederlag.

I „Kristeligt Dagblad“ fortalte Frk. Højfeldt meget forstaaende og sympatisk om sit Besøg paa Ankerhus — siger bl. a., at Navnet Magdalene Lauridsen „klinger som en Fanfare“ og paa Spørgsmaalet „føler De saa, De har naaet, hvad De vilde“, svarede Mor Magda: Ja, er det ikke mærkeligt, men det gør jeg virkelig, jeg har ikke blot opnaaet at se ført ud i Livet mere end jeg ventede, men næsten alt det, jeg drømte om, og det fylder mig med en Taknemmelighed og Glæde, jeg ikke kan beskrive. Allerede i 1912 fremsatte jeg sammen med min Mand, Seminarieførstander Peter Dam, et Forslag til Skole-

køkkenundervisning paa Landet — og nu er det gennemført med den nye Skolelov. Tænk, hvad det betyder.

„Aftenbladet“ skrev om „Kvindens største Chance for at blive lykkelig“ og lod Mor Magda faa det Fødseldagsønske, at Hjemmets Sag altid maa sidde til Højbords i Danmark, og at alle de mange Kvinder, der fra tidlig Morgen til sen Aften slider paa Fabrikker og paa Kontorer for at holde et Hjem oven Vand og passer Hus og Børn i Aftentimerne, inden længe maa blive saadan stillet, at de kan vælge frit, om de vil gaa ud, eller virke i det Hjem, de holder af.

„Dansk Ungdom“ sluttede en Artikel med at skrive, at gamle Elever vil stadig søge Raad og Hjælp hos Fru Lauridsen, og de vil vist ikke gaa forgæves, saa længe hun lever — ja, vi, der har været Vidne til den Interesse og Omsorg for gamle Elever, maa undres over, at eet Menneske kan favne saa vidt.

„Folkevennen“ omtaler Afholdssagen som en af de mange Sager, Fru Lauridsen har været Forkæmper for.

„Fyns Venstreblad“ skrev om „En Pioner i Husholdningssagens Tjeneste“ og hendes utrættelige Slid, ogsaa hos Regering og Rigsdag, for at faa rette Vedkommende interesseret, og fortæller Anekdoten om hvordan Rigsdagsmændene krøb sammen i Kupeerne, naar de passerede Sorø af Frygt for, at den energiske Skoleleder skulde møde op med et nyt Forlangende. Hun har ofte været Gæst i Rigsdagen, og hvis hun har været utilfreds med Behandlingen af de Spørgsmaal, der laa hende paa Hjerte, skulde Rigsdagen nok faa det at vide; men en kær og velset Gæst var hun alle Dage paa Tinge.

Kirsten Simonsen, Borrehus, skrev saa smukt i „Højskolebladet“ bl. a.: Paaskedag, da Lyset sejrede over Mørket, er en dejlig Dag at fylde 70 paa — og mange kærlige Tanker vil den Dag gaa til Fru Lauridsen med Tak for hendes rige Virke for Skole og Hjem.

Inger Josefsen skrev en meget fornøjelig Artikel i „Nationaltidende“ om „Nøglen til Pengekassen, der var mere værd end Valgretten“. Det var vist Landinspektør Stages Udtalelser, Mor Magda hentydede til i Interviewet, da Kvinderne kæmpede for Opnaaelse af Valgretten, og som gav hende Anledning til at understrege Betydningen af, at Kvinderne blev økonomisk frigjorte i deres egne Hjem — delte Indtægter, Udgifter og Ansvar med deres Mand. Frk. Josefsen fandt ogsaa Lejlighed til at fortælle om Dr. Caroline Steens Indsats — undrede sig ogsaa over, at Mor Magda kunde være baade saa gammeldags og saa moderne, hvortil M. M. svarede, at hun blot talte og klædte sig, som det faldt naturligt.

Bladet „Politiken“ skrev om „Et Liv i Kamp for Husgerning“ og gør i den Forbindelse opmærksom paa den Glæde, Mor Magda nu ogsaa har ved at se Husholdningsseminarierne ligestillede med andre Seminarier og fortæller, at som Undervisningsministeriets Raadgiver

for Skolekøkkenundervisning paa Landet, har hun været med til at godkende 692 Skolekøkkener og bemærker, at det er et Tal, der taler. Bladet gør ogsaa opmærksom paa, hun i en Aarrække var Formand for Foreningen af Husholdningslærere og -Lærere — og under forrige Verdenskrig var Medlem af den overordentlige Kommission.

Ogsaa med Bladet „Børsen“ var der et Interview, hvor Mor Magda udtalte, hvor vigtigt det er, at Mændene holder deres Koner underrettede om det fælles Hjems økonomiske Forhold, for at Husmoderen kan disponere forsvarligt efter Husets Evne.

I „Husmandshjemmet“ skrev Sigrid Wisbech en meget personlig forstaaende Artikel og siger deri, „Fru Lauridsen er Jyde, hun har fra sin Slægt den sejge Udholdenhed, der skal til for at naa et Maal, der ligger langt fremme, og det gjorde i Sandhed det Maal, hun stiledede imod, for hun maatte selv bane sig Vejen dertil. Som Slægtsarv har hun ogsaa den Oversigt over Tingene, som er ligesaa nødvendig, og den Velbegavethed og utrolige Energi og Fantasi — der har hjulpet hende gennem de mange Aars anstrengende Arbejde. Tillige har hun stor Sans for Humor, en god Modvægt mod Smaalighed og Bryderier. Ikke for ingen Ting har Fru Lauridsen Slægtskab med „de fortællende Thorningboere“.

Bodil Westergaard skrev i „Andelsbladet“ bl. a.: Fru Lauridsen har som ingen anden forstaaet, at det huslige Arbejde er et Fag, et Erhverv, at det skal betragtes som saadant, men at det tillige er noget andet og noget mere, fordi det kan give dets Udøvere den Tilfredsstillelse, der hører med til et fuldendt lykkeligt Menneskeliv.

Og i „Sorø Husholdningsskoles Elevblad“ skrev Frida Frederiksen, som havde været Elev der 1916, og paa Ankerhus 1917—18, en smuk Artikel om Mor Magda, og citerede det Ønske hun fremsatte, da Seminariet blev en selvejende Institution: at den Bestyrelse, der senere skal ordne Ledelsen af Seminariet, loyalt vil respektere den Tradition, der efterhaanden er skabt paa Ankerhus, ikke alene gæstfrit at tage mod gamle Elever og Kolleger, men ogsaa lade den folkelige frisindede og kristelige Opfattelse præge Livet paa Skolen.

I „Aalborg Amtstidende“ skrev S. C. „Naar Fru L. i sin Tid var med til at starte Hjemmenes Forbund var det et Udtryk for netop det, hun stiler imod: Styrkelsen af det fundamentale i Tilværelsen, det klippefaste, det, der bør være Slægtens Højborg: Hjemmet.“ — „Randers Dagblad“ fortalte, at da Rigsdagen forkastede Forslaget om de kvindelige Præster, skammede M. L. sig over, at Kvinderne ikke protesterede. — Kirsten Kjær skrev i „Landet“ spændende, bl. a. om Mor Magdas „Stads“, hendes sorte Kjole og høje Hat, om Forklædet, hun blot skulde have lagt som Forberedelse til en Udenlandsrejse.

„Sorø Amtstidende“ anførte Mor Magdas Udtalelse om, at i gamle Dage tog de unge Piger deres Kors op, nu søger de at overvinde

Vanskelighederne — og at Mor Magda kan endnu give sine unge gode Raad. — Og „Næstved Tidende“ skrev „Erfaren Kvinde er god at gæste“, og „Østsjællands Folkeblad“, at naar hun blev hyldet, var det for hendes gode Hjerte og sine store menneskelige Egenskaber. — Og Lischen skrev i „Venstres Folkeblad“ en meget morsom Artikel, skrev deri ogsaa, at det var godt at huske, som der staar i Vævestuen paa gl. Ankerhus, „Med Snille og Taal naas altid Maal.“

I „Tidsskrift for Husholdning“ skrev Fru la Cour Madsen, Fru Lindkvist og Frk. Bertha Pedersen anerkendende Ord om Mor Magda og hendes Virke. Og i „Husholdningsbladet“ sluttede Fru Willemoes Andersen en meget smuk Artikel om Mor Magdas Livsgerning ved at skrive:

„I den nylig udkomne Bog af den svenske Forfatterinde Elin Wagner „Ilden overlever Natten“ synes mig, Slutningsreplikken passer paa Fru Lauridsen og hendes Livsindstilling. Der spørges „hvilken Opgave skal dette mit Liv varetage i Guds store hemmelige Husholdning.“ De, der spørger saaledes, naar de bager eller bryder Brødet, naar de lægger Frøet i Mulden eller bjærger Høsten i Ensomhed eller Fællesskab, ved Dagens Begyndelse eller Dagens Afslutning, de har uanede Kræfter paa deres Side.“

Selvom Mor Magda synes, at det var alt for meget, der blev talt og skrevet, kan vi, der har været Vidne dertil, ikke andet end glæde os over, at den sentimentale Sætning: Giv mig en Blomst mens jeg lever — blev til Virkelighed i dette Tilfælde — og for Familien og for alle dem, der holder af Mor Magda, er der jo en rig Kilde at øse af igennem hele Mor Magdas Livshistorie, som vi er taknemlige for.

Paa sin Daabsdag den 9. Maj udsendte Mor Magda sin dybtfølte Tak — og min Beretning vil jeg gerne slutte med to af de Vers Mor Magda modtog fra Thomsen nogle faa Timer efter hans Død Paaske-morgen:

Mel.: Snart er Natten svunden . .

Ingen Døgnets Flaner
rendt fra Bog og Naal,
fromme, stærke Kvinder —
dit og Danmarks Maal —
dem har du opdraget
til en Helteflok;
du har adlet Faget
Gryde, Væv og Rok.

Lille stærke Kvinde,
bag din sorte Dragt
smykker inderst inde
gyldent Hjertes Pragt;
længe vil du mindes
med dit Modernavn;
gid din Høstsol findes
uden Virkets Savn!

De, der gik bort.

Lyksalig, lyksalig

hver Sjæl, som har Fred — ved vi, og det giver Trøst og Forligelse, naar Døden tager dem, vi holder af, staar nær. Men hvor er der mange af vore gode Venner og Mennesker med Tilknytning til Ankerhus, der er gaaet bort i Aar.

Der var først Gunhild Svegård, denne kære, yndige Kvinde, som maatte lide saa meget, blive saa ubehjælpelig i sine sidste Leveaar, men som staar saa ren og smuk i Erindringen.

Og saa døde ganske pludselig Brygger Rasmussen, som hans Kendingsnavn var fra gamle Dage, Theas prægtige Far, Ingers gode Mand, om hvem Pastor H. J. Vedde fra Sønderup skrev „for en af dem, der gennem over 40 Aar har kendt denne stilfærdige, men fra Ungdommen lysvaagne og virksomme Mand, samler sig i Mindernes Skær et Billede af ham, som en fast Personlighed, en i sit Virke stor og rolig Mand, der var god at gæste. —“

Faa Dage efter, Paaskedag, segnede Vedde selv ved Alteret i Nordrup Kirke, og en lille Maaned efter døde han paa Slagelse Sygehus, men han fik Lykke til faa Dage før sin Død gennem „Sorø Amtstidende“ at faa sendt sin Menighed en Hilsen, der fæstnede hans Præstegerning paa den skønneste Maade. Som Højskolemand havde han baade i Levring, Hindholm og Hadsten sammen med sin afdøde Hustru Mathilde Thommesen rige Dage — og han higede altid mod Sorø, hvor han fandt sin Ungdomsbrud. Ogsaa fra disse Aar og fra hans Hjem i Vedde kom jeg til at staa ham nær — og har med ham mistet en god Ungdomsven.

Underligt vemodigt var det at faa Bud om, at vor Svigersøn Marthinus Thomsen i Kongsvang, Paaskemorgen var død af et Hjærteslag — underligt nogle Timer efter at modtage Brev og Sang fra ham, skrevet og afsendt i Glæde, men godt at høre hans Overlærers gode Vidnesbyrd om ham ved hans Baare, baade som Lærer og som Menneske.

Og saa mistede Byen den smukke, stoute Købmand S. Hjorth, der som Materialist kom til Byen for 40 Aar siden.

Han prægede sin By og blev Ankerhus en god Ven gennem de mange Aar. Det var ogsaa ham, der var Sjælen i den smukke Fest, Byen holdt for mig for 10 Aar siden. Men de sidste Aar blev strenge for ham, Nerver, Hjerte og Kræfter svigtede, saa det føltes, at han fik Hjemlov, da Døden kom. „Allid parat til at virke for Danmark, for Sorø og for Guds Sag“ skrev et af Byens Blade om ham.

En anden af Byens særprægede Mennesker Fru Beatrice Mathiessen blev det ogsaa slut for. Allid paa Vej, livlig, interesseret, navnlig naturligtvis i Akademiets Dreng, men ogsaa for andres Ve og Vel, i smaat og stort. Var med fra Aarhundredets Begyndelse i vort Husholdningsarbejde — og fra den Tid, hun og hendes prægtige Mand boede i Inge-manns Hus, og til hendes sidste Dage, var hun en trofast Ven, delende Smaasorger og Glæder — selv paa sin 82 Aarsdag, da hun ilede Søen rundt, smuttede hun ind og spiste sin Middag med os. — Det var ogsaa en Sorg at miste Maren Israelsen, stout, djærv som hun var, rummende det særprægede jydsk hjemlige fra Dollerup-Eggen.

Vort Land har ogsaa det sidste Aar mistet mange af sine Støtter og Mærkesmænd. Dr. Kr. Isager, den gode Læge, den kloge Forsker, der sandt Viden frem om Fortids Liv fra Øm Kloster — Fhv. Statsminister Madsen-Mygdal vil jeg gerne mindes som Ung, som Konsulent og Skolemand, som med Idealisme gav de unge høje Maal, personlig blev et lysende Eksempel paa Fremskridt og Driftighed — Højesteretssagsfører Heilesen, der var en ideal Forkæmper for Afhøldssagen og saa mange til Hjælp og Opmuntring — Rektor West, som kun saa kort en Tid fik Lov at virke ved Sorø Akademi, den Skole han i sine yngre Aar havde tjent tro — og Harald Faber, Danmarks højtagtede Statskonsulent i England; om ham har jeg bevaret det smukkeste Minde fra en Landbofest paa Skydebanen, hvor han opsøgte mig for at beklage, at han ikke havde vist mig og to andre danske Damer, der søgte hans Bistand under et Besøg i London, den Venlighed han burde — det var han stor nok til at kunne gøre.

Og Lejla Lange med sit frisindede Livssyn, reelle Sind og djærve Væsen maatte vi ogsaa miste, og Dr. med. Marie Krogh, den fine Fysiolog, den gode Underviser og den gode Censor; og vemodigt var det at faa Bud om Hanne Knudsens Død, hende der fra sit Hjem i Landsgrav beskedent og stilfærdigt lagde Grunden til Konservering gennem sine grundige bakteriologiske Studier og med sin vaagne Natursans fik vakt Sansen for Havens og Krydderurternes Herligheder, hvem Husholdningssagen skylder saa megen Tak.

Vemodigt var det ogsaa fra Norge at faa Bud om, at Anna Braastad var død, hende der saa smukt ledede Bondeliens Husholdningsskole og fra sin Ankerhustid var med at danne Bindeled mellem Nordens Skoler — og med Bedrøvelse erfarede jeg, at Skjoldborgs Plejedatter, den yndige Fru Edith, var bukket under, hende det blev saadan en Oplevelse at møde paa en Rejse til Løgstør og som jeg vil bevare det skønneste Minde om — og det er med megen Medfølelse vi tænker paa Inger Jensen fra Flensborg, der mistede sin evnerige Mand paa Østfronten.

Børnenes gode Ven, Forfatteren August Gyldenborg, kaldet Fu, tog Døden ligeledes, men gennem hans smukke Værk om Blicher „De danske Træer“ har han sat sig et smukt Minde. — Dagmar Bagge havde den Sorg at miste sin gode Mand Konsulent Hans Holm og Børnehave sin kære Broder Svend og Fru Lundgaard baade sin gamle, søde Mor og gode Søster og Misse Madsen sin kære, gamle Far — og vor gode Slagtermester Jacobsen døde.

Og bornholmske Venner har mistet baade Elna Schøne og Erik Færch — og den gl. Snedkermester Niels Larsen, Valby, døde, han som havde fyldt en Mission ved at lave netop de rigtige Gymnastikredskaber til omtrent den halve Verden, og nu i Adventstiden tog Døden den fine, noble Kordegn Clausen, som var med til at præge Gudstjenesten i Sorø Kirke, og den gode Mand Amtsskolekonsulent Jeppesen i Give og Købmand Haugaard — om dem alle gælder det, at de havde faaet Lykke til at fylde en Plads. Med Tak ære vi deres Minde.

Magdalene Lauridsen.

Det kongelige danske
Landhusholdningsselskabs
Hædersgave til Magdalene Lauridsen.

—o—

Det var en sjælden Udmærkelse, der blev Fru Lauridsen til Del, da Frk. Ingefred Juul Andersen ved Husholdningsskolernes Aarsmøde paa Landhusholdningsselskabets Vegne overrakte hende Selskabets største Sølvbæger som Anerkendelse af særlig fortjenstfuldt Virke til Landbooplysningens Fremme.

Som Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelse udtalte Frk. Juul Andersen: „at naar Landhusholdningsselskabets Præsidium nu har tildelt Fru Lauridsen denne Anerkendelse, er det et Udtryk for, at Fru Lauridsen har præsteret noget enestaaende inden for Husholdningsoplysningens Omraade. Fru Lauridsen har i næsten 50 Aar hørt til Husholdningssagens Pionerer. I Tiden mellem Oprettelsen af Husholdningsskolen i Sorø og Fratrædelsen som Forstander for den store Virksomhed „Ankerhus“ ligger en vældig Arbejdsindsats paa snart sagt alle huslige Omraader. Skal et enkelt blandt disse fremhæves, bør det maaske være Fru Lauridsens Indsats for Udbredelse af Husgernings-Aftenskoler og for Oprettelse af Skolekøkkener, specielt paa Landet. Fru Lauridsen fungerede i mange Aar som Undervisningsministeriets Konsulent vedrørende Husholdnings-Aftenskoler m. v.

Hendes Personlighed og hendes Ildhu for de Sager, hun gik ind for, har præget saa godt som alle Husholdningsarbejdets mangfoldige Omraader gennem et langt Tidsrum.

Der vil derfor sikkert fra alle Sider være Enighed om, at ingen i højere Grad end netop Fru Lauridsen har fortjent den Anerkendelse, der hermed vises hende.“

Til Slut udtalte Frk. Juul Andersen: „*Fru Lauridsen! Vi siger Dem Tak for Virke og Væren iblandt os, for Daad og daglig Gerning, og haaber, vi endnu i mange Aar maa*

møde Dem paa Farten og møde Deres Ildhu for det Arbejde og den Gerning, som blev Deres.

Efter fattig Evne er vi mange, der skal forsøge at gøre vort til, at det Frø, De har saaet, stadig maa vokse og blomstre til Gavn og Glæde for de enkelte, saavel som for alle. Tak! Og hermed har jeg den Ære og Glæde at overrække Dem Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Sølvbæger for særlig fortjenstfuldt Virke til Landbooplysnings Fremme.“

Ny Skolekøkkeninspektør.

— o —

Da Frk. Mette K. Jensen, der sidste Aar udnævntes til Skolekøkkeninspektør, af private Grunde trak sig tilbage fra denne Stilling, er fra 1. August 1943 Frk. *Kirsten Munk Nielsen* udnævnt som saadan.

For Udviklingen og Videreførelsen af Skolekøkkenundervisningen i Barneskolen er denne Stilling meget betydningsfuld. Ved Skolelovens Gennemførelse 1937 var det en Forudsætning, at Faget Skolekøkkengerning i Folkeskolen skulde komme til at danne Grundlag for en sundhedsmæssig Levemaade og ligeledes gennem Opøvelse i Husgerning give den opvoksende kvindelige Ungdom Interesse og Respekt for Hjemmenes Arbejde, og da Faget rummer Mulighed for at virke opdragende baade økonomisk og karaktermæssigt, siger det sig selv, at den kræver gode og forstaaende Lærerkrafter og en forstandig Overledelse, saa denne Udnævnelse er ikke alene af pædagogisk, men ogsaa af almen Interesse.

Frk. Munk Nielsen er en Datter af afdøde Provst Nielsen i Ensted i Sønderjylland, og hendes Moder er født Monrad. Efter at have arbejdet i et af Undervisningsministeriets Kontorer, tog hun først Studentereksamen, senere Lærerindeeksamen fra Tønder Seminarium, virkede en Tid paa Blindeinstituttet paa Refsnæs, tog derefter Uddannelsen som Skolekøkkenlærerinde paa Statens Lærerhøjskole, og har

derefter som Lærerinde ved Odense Skolevæsen undervist Børnene og de Unge i Skolekøkkenfagene — og synes derfor at maatte være særdeles velkvalificeret som Skolekøkkeninspektør. — Frk. Munk Nielsen er desuden ogsaa knyttet til Ribe Statsseminarium.

Siden sidst.

—o—

Tænk, vi har virkelig siden sidst haft Fættergilde, en Søndag sidst i Januar og næsten lige fra Morgenstunden af. Vore Gæster var i alle Tilfælde indbudt til at komme med et tidligt Tog, saa vi Kl. 13 kunde spise Frokost, Middag eller hvad man nu vil kalde det for, hver i sin Afdeling, og det var virkelig baade hyggeligt og morsomt. Derefter gik Gæsterne rundt og besaa Skolens forskellige Afdelinger, hvorefter man samledes i Salen Kl. 15, hvor Spillemanden spillede op til Dans, og med smaa Afbrydelser, hvor der blev sunget, talt og reciteret bl. a. meget stemningsfuldt af Frk. Bjørg fra Norge, dansede vi lige til Kl. 18, spiste Pølser og sendte Gæsterne af Sted i Følelsen af at have haft en dejlig Dag. — Men 1ste Aars havde den Tort 14 Dage efter at faa 17 forholdsvis gode Cykler skrællede.

Og saa har vi ogsaa haft Høstgilde med Smaakomedie og danset glade med os selv og de Haandværkere, der har bygget paa Ankerhus i Sommer — besøgt os selv og har haft mange morsomme „Komsamener“, konstateret, at man aldrig behøver at kede sig i eget Selskab.

2det Aars har næsten overgaaet sig selv, saa interessant en Husholdningsudstilling fik de ordnet i Oktober. De var som sædvanlig delt i Grupper — hver havde sin Opgave og Afdeling, og de mange enkelte Udstillinger gav et interessant Hele. Det syntes i alt Fald de mange besøgende fra Sorø og Omegn. Men de havde da ogsaa slidt bravt i det og fortjente virkelig den 2-Dages Københavnstur, Folmer Dam syntes de skulde belønnes med, og besaa paa den bl. a. Fællesforeningen, Sæbefabriken Noma, og besøgte baade Statens Husholdningsraad, Husassistenternes Fagskole m. m.

Og saa har Frk. Tarps yndige Moder holdt 90-Aars Fødselsdag, lige ungdommelig i Sind og Færden. — Og det har den 17. Juli været „Bedstefars“ Hundreaarsdag — og mange af de ældre og yngre Husholdningslærerinder har stiftet eget Hjem, saaledes har Kaja Poulsen holdt Bryllup med Lærer Kristensen i Skærbæk, Kirstine Svendsen med sin Landmand, Proprietær Møller, Stærmosgaard ved Odense, Helga Sunesen med Kærtmager Aage Nielsen i Hammel, Anny Thorup med Speditør Hagen i Oslo, Emmy Lund med Skibsmægler Jørgensen, Fredericia, Grethe Enggaard med Uddeler Wraa i Hobro, Karen

Hesselager med Planteskolebestyrer Eggert Petersen, Nykøbing F., Inge Larsen med Landmand Ove Pind, Jyderup, Astrid Eriksen med Inspektør Østerbye Nielsen, Aase Jenssen-Tusch med Driftsleder Andersen, Brande, Ebba Fredslund med Sogneraadsformand Dahl, Aarøund, Tove Øder med Landsretssagfører Levinsen i Sorø — vi kan nok være enige om at ønske alt godt for dem allesammen.

Foruden Nattergalene og de andre henrivende Sangfugle, som Haven er saa rig paa, og de lovlige mange vævre Egern, der vimser og leger og delikaterer sig i Valnøddetræerne og Nøddebuske, spankulerer der nu ogsaa flotte Fasaner paa Plænen. Pindsvin har listet frem fra Busketter, Ugler fra Træerne, saa Gæssene, Gederne og Svanerne har ikke været ene om at præge Friluftslivet paa Ankerhus. — Idyllen var dog lige ved at blive forstyrret en Dag, da Haven uden Varsel blev besat af en Skare bevæbnede Fremmede, der dog paa Fru Wille Jørgensens Forespørgsel hævdede, at det var Byen, de skulde forsvare.

Og siden sidst har Aviserne nok haft travlt med at fortælle om Mor Magda — og fortælle Historier om hendes høje Hat og store Lommer og hvad hun og Mikkel Hindhede har været enige om og meget andet fornøjeligt. — Men hendes Smag er lige gammeldags, hun kan ikke forlige sig med de rødmalede Læber og er helt bedrøvet, naar gamle Elever besøger Skolen saadan pyntet.

Mor Magda har som sædvanlig „av o te“ været en Tur ude for at se paa Skolekøkkener og deltaget i Møder — og har i Forbindelse dermed oplevet mangt og meget. — Kom en Dag betaget hjem fra Himmerlands Husmandsforeninger, der i Hobro tog mod hende med en Sang skrevet til hendes Ære — og i Løgstør sluttede Frk. Germansen med det smukkeste Lysbillede fra Ankerhus. Hun har ogsaa været i Lemvig og i Revninge paa Fyn, hvor der var bygget den skønneste Forsamlingsgaard, der vilde fryde Jørgen Jørgensen og ikke mindst Jørgen Banke, der vel egentlig var den første, der slog til Lys for saadanne Sognegaarde. Paa den smukke Talestol, som en Mand fra Sognet havde skaaret, staar:

I fælles Aand i Ufreds Aar
vi rejste Sognet denne Gaard.
Lad Stolen altid være Tolk
for frie Ord til frie Folk.

— Siden sidst er Manglen paa huslig Medhjælp jo ikke blevet mindre — man kan formelig risikere at blive „kidnappet“ for Erhvervelse af en Husassistent.

Manglen paa Husholdningslærerinder synes næsten at svare dertil, saa de der muligvis var ledige, kunde rigtignok have Behov at gøre deres Borgerpligt i saa Henseende og give os et Par Ord derom, men godt er det, at de husligt indstillede Mennesker er saa paaskønnede.

Hvorfor Psykologi?

—o—

Det var Forstander Peter Dam, som begyndte at undervise i Psykologi paa Ankerhus for Eleverne paa Forskoleseminariet, der havde til Huse der, hvor nu Forstander Folmer Dam bor, og hvor Skolebiblioteket har Lokaler. Da Forskoleseminariet ophørte efter Peter Dams alt for tidlige Død, vedblev alligevel Undervisningen i Psykologi; det var Dr. Caroline Steen, som havde de Timer. Medens Peter Dam havde gennemgaaet Faget „efter sit eget“, gav Dr. Steen et Udtog af Harald Høffdings Lærebog i Psykologi, fremsat paa hendes egen dybt personlige Maade. Nogle Elever (saadan gaar det jo altid) fandt dette meget svært tilgængeligt, andre var lykkelige over et Fag, der forekom dem som „et Aandehul“ ud til en anden Verden end Huslighedens.

Allerede da Undertegnede som den tredje i Række overtog Timerne efter Dr. Steen, var der egentlig skabt en Strømændring: Nu var der ikke længere Tale om „Aandehul“; men man betragtede „Huslighed“ (— eller „Hjemlighed“) som et af de allermest omfattende Fag, eller rettere som en Samling af Fag, hvortil der naturnødvendigt ogsaa maa slutte sig „Menneskekundskab“ som vi foretrækker at kalde disse Timer. Ja mere end det; da vi nu i højere Grad end tidligere staar med Undervisningsministeriets Kontrol over os, er det ikke blot „for vor Fornøjelse“, vi gennemgaar Spørgsmaal inden for Temperamentslære, Karakteriologi, Etik o. a.; det er nu med Henblik paa vore Elevers fremtidige Virke i Undervisningens Tjeneste, at vi taler om Pædagogikkens Historie: „Menneskelige Idealer gennem Tiderne“ kunde vi ogsaa kalde det, og om de rent praktiske Virkemidler i den daglige Undervisning. Vi lærer baade selv at tale (— som om vi ikke kunde det tilstrækkeligt i Forvejen!) og at søge at lære Elevmaterialet at kende gennem Iagttagelse og Koncentration, — det er det „nye“ Fag, som nu hedder „Psykologi og Pædagogik“, der skönt uden afsluttende Eksamination dog skal tilegnes og har sin Værdi saa godt som noget andet af de mange Fag, som rummes i den nuværende righoldige Uddannelse paa vore Husholdningsseminarier. Her som altid gælder det gamle Ord: Opdragelsens Maal er *Selvopdragelse*; Opdragelsens Midler er *Indøvelse af gode Vaner*.

Ingrid Saxtorph.

Lars Nielsens Aftensang
fra Sorø Højskole 1899.

*Dagen med de travle Timer
vige maa for Kvæld,
Klokkerne med Tak nu kimer
Dagen et Farvel.*

*Over Høj og gennem Dale
Fredens Engel gaar,
hver en Sjæl han vil huse
mildne alle Saar.*

*Kære Fader i det høje
Tak for denne Dag,
Smile lad til os dit Øje
med din Velbehag.*

*Lad din Fred den evige rige
strømme til vort Bryst,
saa vi mer end vi kan sige
smage maa din Lyst.*

Ind under Jul.

—o—

Margrete Pedersen, Hadsten Husholdningsskole, der er Formand for „Foreningen Ankerhus“, kommer med Ønsket om en god og vel-signet Jul for alle Foreningens Medlemmer.

Ja, uvilkaarlig gaar Tankerne ind under Jul til de, man staar nær, holder af, har delt noget med, tidligere Elever, gode Venner, til de, der lever i Uro og Ængstelse, til de, der lever udenfor deres egne Hjem, til Venner nordpaa og sydpaa, vestpaa og østpaa, og til de, der har mistet deres Kære — og i Aar er om end muligt Trangen endnu større til at ønske hinanden alt godt, Fred i Sind, og takke for, hvad der blev os forundt at dele med hinanden i glade Stunder, i alvorlige Tider, i Tanker og Følelser — og det gør vi ved at ønske hinanden Glædelig Jul.

Kursusdeltagere i 1943.

—o—

Husholdningslærere, dimitterede $20/3$ 1943.

418. Grethe Andersen, Byvolden 11, Roskilde, 89 mg÷.
 419. Grethe Agnete Andersen, Raadhusvej 5, Charlottenlund, 99 mg.
 420. Ingrid Andersen, Abed, Søllested, $97\frac{1}{3}$ mg.
 421. Ruth Bjerg, Hygum, Klinkby, $84\frac{1}{3}$ mg÷.
 422. Anna Buhl, Søndervang, Pjedsted, $95\frac{1}{3}$ mg.
 423. Thora Espensen, Jennum, Spentrup, $90\frac{2}{3}$ mg÷.
 424. Ingrid Gade, Næsborg, Løgstør, 91 mg÷.
 425. Eva Hansen, Skive, 102 mg+.
 426. Henny Hansen, Kyse Hyllinge, $99\frac{2}{3}$ mg.
 427. Michala Hansen, Østbirk, $102\frac{1}{3}$ mg+.
 428. Ulla Hansen, Korinth, 97 mg.
 429. Martha Jensen, Gravvænge, Vejstrup, $102\frac{1}{3}$ mg+.
 430. Ritha Jensen, Dr. Olgasvej 46, Odense, $86\frac{1}{3}$ mg÷.
 431. Aase Jensen-Tusch, Silkeborg, $93\frac{1}{3}$ mg.
 432. Inger Jessen, Lemvig, 96 mg.
 433. Bente Klixbüll, Sønderingsgade 21, Aarhus, $98\frac{1}{3}$ mg.
 434. Karen Margrethe Kristensen, Aale, 98 mg.
 435. Inger Kæstel, Solbakkevej, Vordingborg, $105\frac{2}{3}$ ug÷.
 436. Jenny Larsen, Taarup, Frørup, $94\frac{2}{3}$ mg.
 437. Korintha Lassen, Klaksvig, Færøerne, $93\frac{1}{3}$ mg.
 438. Ida Lindahl, Scandiagade 42, København, 89 mg÷.
 439. Else Løvdal, Skovfogedboligen, Klampenborg, $70\frac{2}{3}$ g.
 440. Gerda Stounberg Nielsen, Serridslev, Tvingstrup, 103 mg+.
 441. Grete Karll Nielsen, Stege, $103\frac{2}{3}$ mg+.
 442. Bodil Petersen-Dalum, Landbrugsskolen, Hjallesø, $98\frac{1}{3}$ mg.
 443. Johanne Rosenstand, Danelund, V. Vedsted, $86\frac{1}{3}$ mg÷.
 444. Nanna Sort, Langelund, Filskov, $106\frac{1}{3}$ ug÷.
 445. Kirstine Andersen Steen, Tranget, Taars, 96 mg.
 446. Valborg Sørensen, Haraldsted, Ringsted, $98\frac{2}{3}$ mg.
 447. Gurdil Thomsen, Sorø, $100\frac{2}{3}$ mg+.
 448. Nina Wied, Kildegaardsvej 22, Hellerup, 79 g+.

Elever bestaaet Seminariets 1ste Aars Eksamen i praktisk Husgerning.

- 496 Kamma Aakjær, Brabrand.
 497 Anna Berg Andersen Voel, Sminge.
 498 Signe Bjerre, Gade, Sir, Holstebro.

- 499 Anna Christensen, Løgstrup, Fiskbæk.
 500 Anna Marie Christensen, Bramdrup.
 501 Margrethe Skovgaard Frosch, Københoved, Skodborg.
 502 Anna Marie Gjøel, Nr. Saltum.
 503 Aina Haastrup Hansen, Nykøbing Sj.
 504 Karna Hansen, Arnborg, Herning.
 505 Elisabeth Himmelstrup, Brande.
 506 Anna Østerlund Jensen, Givskud, Jelling.
 507 Else Jensen, Boyesgade 5, Viborg.
 508 Gudny Bisballe Jensen, Levring, Kjellerup.
 509 Lise Jepsen, Skagen.
 510 Kirstine Knage, Ølsted, Staaby.
 511 Elisabeth Dahlerup Koch, Hem.
 512 Inger Bæk Kristensen, Bramdrup.
 513 Krista Laursen, Strømmesbøl, Tarm.
 514 Inge Lose, Kraghave, Nykøbing F.
 515 Vibeke Maag, Hostrups Have 44, København.
 516 Lis Michelsen, Lundby.
 517 Agnete Kongsgaard Nielsen, Kongsgaarden, Lejre.
 518 Agnes Nielsen, Levringgaard, Kjellerup.
 519 Edith Nielsen, Egense.
 520 Gerda Nislev, Kabbel Hovedgaard, Lemvig.
 521 Anne Offersen, Vammen, Viborg.
 522 Ellen Pedersen, Haraldsted, Ringsted.
 523 Else Pedersen, Egens, Rønde.
 524 Nanna Pedersen, Hundslund.
 525 Irene Rasmussen, Aabyhøj, Aarhus.
 526 Tove Egelund Rasmussen, Ferupgaard, Ferup.
 527 Anna Riis-Thomsen, Grønbæk.
 528 Mette Sandahl, Rærup, Roslev.
 529 Marie Skovgaard, Taarup, Frørup.
 530 Elisabeth Sørensen Fønss, Høver, Galtten.
 531 Kirsten Tidemand-Dal, Næstved.
 532 Else Tøttrup, Lyng, Stakroge.

Elever paa 1ste Aars Kursus fra Maj 1943.

- Elise Andresen, Birkevej 10, Odense.
 Kirsten Bachevold, Asserstrup, Harpelunde.
 Inge Barfoed, Osted, Lejre.
 Kirsten Bohse, Gl. Hellebækvej 23, Helsingør.
 Marie Brogaard, Barritgaard, Barrit.
 Inga Brændgaard, Brændgaard, Herning.
 Mikka Christensen, Kolsnap, St. Nustrup.
 Birthe Digmann, Starup, Gravens.

Karen Eiler, Ferup.
 Karen Eriksen, Langskov, Hadsten.
 Vibeke Fangel, Brabrand.
 Solvejg Faurholdt, Sct. Jørgensgade 31, Slagelse.
 Helle Gleerup, Frederikshavn.
 Agnete Godsk, Andelsskolen, Middelfart.
 Agnete Gottlieb Hansen, Willemoesgade 50, København.
 Inger Holm, Madebjerggaard, Samsø.
 Ingeborg Højer, Bramdrupdam.
 Esther Jensen, Kjellerup.
 Gerda Leerdrup Jensen, Elektricitetsværket, Svinninge.
 Birgit Kastor Jørgensen, Nr. Boulevard 3, Nakskov.
 Inger Knudsen, Glibstrup, Lunderskov.
 Ingrid Larsen, Dyrnæs, Thisted.
 Signe Meldgaard, Jegerup, Vojens.
 Grethe Mauritzen, Frederiksberg Alle 53, København.
 Inger Nielsen, Skjoldsgade 9, København.
 Ruth Dilling Olsen, Nr. Herløv, Hillerød.
 Esther Pedersen, Sejerø.
 Mary Pedersen, Tersløse, Dianalund.
 Ruth Pedersen, Hjelm, Stege.
 Aase Petersen, Mejlgaard, Tranehuse.
 Maria Pilgaard, Sct. Mikkelsgade 10, Viborg.
 Kristine Rasmussen, Knarreborg, Tommerup.
 Katrine Rasmussen, Søgaard, Fjellerup.
 Käthe Schmidt, Ulstrup.
 Inge Marie Skovsbo, Verninge, Knarreborg.
 Elisabeth Stavnsbjerg, Nygade 40, Haslev.
 Ester Stegmann, Dommerboligen, Tønder (Maj—Juni).
 Else Korsgaard Svenningsen, Erslev, Mors.
 Gyda Thorsen, Follerupgaard, Fredericia (Maj—Sep.).
 Ingrid Thorsen, Sn. Hastrup, Gadstrup.
 Gudrun Winther, Sejet Horsens.
 Else Würtzen, Hobrovej 68, Randers.
 Karen Østerby, Holsegaard, Holse.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra Maj 1943.

Agnete Baadsager, Vollerslev, Bjeverskov.
 Lise Danckert, Sorø.
 Gerda Christensen, Allindemagle, Ringsted.
 Regina Christensen, Burkal, Byllerup Bov.
 Valborg Christensen, Agerskov, Bording.
 Anna Hansen, Vorret, Them.
 Asta Jensen, Thurø.

Grethe Jensen, Kirsteinsgade 5, København.
 Ane Kruse Jensen, Knudsbølle, Taasinge.
 Inger Toftegaard Jensen, Enggaarden, Slagelse.
 Inger Jepsen, Elmelund, Odense.
 Benny Lindholm, Ballum.
 Agnete Lund, Søtofte 31, Gentofte.
 Inger Madsen, Paarup, Maribo.
 Ebba Munck, St. Grammegaard, Aakirkeby.
 Dagny Nielsen, Vejle, Allested.
 Edith Nielsen, Spragelse, Herlufmagle.
 Ellen Nielsen, Nr. Uttrup, Nr. Sundby.
 Kirsten Olsen, Holbækvej 17, Sorø.
 Grethe Reinholdt Pedersen, Glumsø.
 Oda Rasmussen, Svinø, Lundby.
 Marie Schiøtt, Vedskølle, Tjæreby.
 Bente Simonsen, Rudme.
 Marie Søllingvraa, Barsmark, Løjt Kirkeby.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1943.

Agnethe Beyer, Carl Blochsgade 33, Aarhus.
 Jytte Bilkvist, Saantesvej 10, Gentofte.
 Jytte Christensen, Sorøvej 21, Skælskør.
 Alice Dahl, Nyvej, Haarlev.
 Birthe Egebjærg, Søborg Hovedgade 65, Søborg.
 Karen Egebak, Jerslev, Brønderslev.
 Ellen Vibeke Folker, Ndr. Frihavnsgade 31, København.
 Anne Guld, Borød, Sorø.
 Sigrid Hansen, Nr. Stationsvej, Slagelse.
 Inger Holst Madsen, Hovmestervej 41, København.
 Elsbeth Henningsen, Egevangsalle, Sorø.
 Mette Hørlück, Rurup, Tofflund.
 Lizzie Jensen, Vesterbrogade 112, København.
 Vita Johansen, Møllebakken 1, Holbæk.
 Anne Jørgensen, Børnehjemmet, Roskilde.
 Inger Jørgensen, Søndergade 29, Sorø.
 Tove Jørgensen, Aistrupgaard, Sulsted.
 Grethe Knudsen, Bygholmsvej 15, Vanløse.
 Anny Larsen, Vedelsgade, Sorø.
 Esther Larsen, Solrød Strand.
 Birgit Levinsen, Viggo Rothesvej 2, Charlottenlund.
 Tove Lund, Østoft, Ryde.
 Elisabeth Lynggaard, Hvidbjerg.
 Anne Lykke Madsen, Dyrehaven, Nyborg.
 Inge Nielsen, Ahlmannsalle 2, Hellerup.

Bodil Ottesen, Vemmelev, Forlev.
 Elisabeth Pedersen, Marievej 15, Slagelse.
 Karen Margrethe Pedersen, Stenum, Brønderslev.
 Valborg Petersen, Brunemose, Fuglebjerg.
 Ruth Simmenfeldt, Egevangsalle, Sorø.
 Grethe Sunke, Taagerudsgaard, Stokkemarke.
 Gerda Winsløw, L. E. Bruunsvej 27, Charlottenlund.

Aarskursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder fra Maj 1943.

Kjestine Marie Aarøe, Forskolelærerinde, Østerby, Daler.
 Nina Clausen, Forskolelærerinde, Tarp, S. Felding.
 Cecilie Henriksen, Forskolelærerinde, Ans.
 Karen Jensen, Forskolelærerinde, Kr. Hyllinge.
 Grethe Johannesen, exam. Lærerinde, Frederiksværk.
 Ellen Margrethe Larsen, exam. Lærerinde, Bagterp, Hjørring.
 Charlotte Dueholm Larsen, exam. Lærerinde, Vinderup.
 Marie Skøtt Mikkelsen, exam. Lærerinde, Nykøbing M.
 Esther Petersen, exam. Lærerinde, Sønderup, Slagelse.
 Dorteia Stentoft, exam. Lærerinde, Suldrup, Støvring.
 Elli Straagaard, Forskolelærerinde, Ørby, Vonsbæk.

og

Thora Gammelgaard, exam. Lærerinde, Gentofte.
 Elna Lund, exam. Lærerinde, Glamsbjerg.
 Inger Thomsen, exam. Lærerinde, Lindevangsalle 9, Københ.
 som tidligere har gennemgaaet forberedende Kursus.

Øvelsesskolen. Oktober—December 1943.

Anna Marie Christensen, Kragelund, Løsning.
 Kirsten Ottesen, Morud.
 Tove Rasmussen, Sundvedgaard, Nr. Alslev.
 Agnes Roed, Gaulum, Morud.
 Else Hedegaard Sørensen, Mygind, Randers.
 Karen Marie Sørensen, Møgelkilde, Daugaard.

Andre og besøgende Elever.

Fru Siliam Bjerre, Fredericia.
 Helga Willemoes Andersen (Juni—Sept.).
 Karen M. Jacobsen, Hunderupvej 74, Odense. (Maj—Juli).

Til Billedbladene.

—o—

Det første Billede vi ser er fra de unge Lærerinders Afslutningsfest med tidligere Undervisningsminister Jørgen Jørgensen og Hustru i Midten — og derunder et Billede fra Husholdningsskolernes Aarsmøde i Sorø, hvor man foruden de respektive Ledere af disse ogsaa ser deres Tilsynsførende Fru Ulla Pedersen. Ved Siden har man Sommerpigerne og forneden Aarets Husholdnings- og Skolekøkkenlærerinder med II Aars Øvelsesskole.

Paa anden Side er der ligeledes flere historiske Billeder. Saaledes er der et Snapshot af Undervisningsminister Dr. Højberg Christensen og Departementchef Barfod med deres Fruer og et af de nye Seminarieledere Fru Wille Jørgensen og Frk. Tarp med Folmer Dam i Midten. Neden under følges Feriebørnene paa Vej — og som et Par Rafaels Engle to af Fru L.s første Elever fra Sorø Husholdningsskole. — Under Sct. Hans Baalet ses de 6 Forstanderinder, der lige har lagt sidste Haand paa „Grundregler og Arbejdsmetoder“, og ved Siden Fru Willemoes Andersen, Formanden for de samv. danske Husholdningsforeninger.

Og saa er der vel nok et henrivende Billede af en Farmor, af Fru Jutta Ussing, vor stedlige Tilsynsførende, Nabo til Fru Dalmark. Paa Foden af Billedbladet ser vi Frk. Nanna Bojsen, der har nedlagt den smukke Krans ved Peter Dams Mindesten i Anledning af 25 Aars Dagen for hans sidste Hold Forskolelærerinders Dimission.

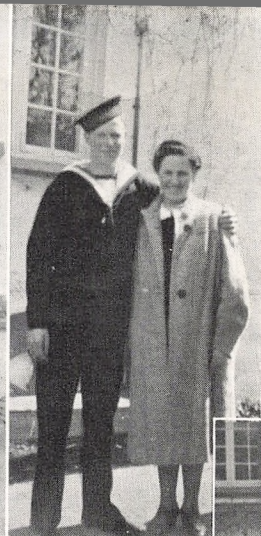
Paa tredie Side har vi paa Seminariets Trappe fhv. Indenrigsminister Knud Kristensen med Familie og Red. Ejnar Martin, ved Siden af Vagn med sin Mor. Og saa ser vi den skønne, skønne Sølvpokal, som det kgl. danske Landhusholdningsselskab hædrede Fru Lauridsen med og nedenunder M. L. og den nye Skolekøkkeninspektør Frk. Munk Nielsen, men paa Siden ogsaa „Børnehaven“ med nogle af sine Børn, 4 Elevsøstre, Kari og Bjørg fra Norge med Bente Dalum imellem sig, Folmer Dam snuppet af en Skolekøkkenlærerinde fra Endelave, Eli Laudrup og Anna Sloth nydende Fritiden hver paa sin Vis. Mor Magda og den nybygte Lærer fra Hingeballe, Vinterpigerne, Komediespillerne Frk. Maarbjerg og Frk. Dyrby med Fru Wille Jørgensen. Ligeledes Væveren fra Høsterkøb — med sin søde Datter — hvis skønne Tæppe med Livets Træ pryder Forstuen paa gl.Ankerhus.

Med disse Smaabilleder og med Mor Magda og hendes Datter Margaret Lauridsen paa sidste Side hilser vi ogsaa hinanden glædelig Jul med Ønsket om

Godt Nytaar!

Tak!

Jeg har været saa lykkelig at opleve at se mit Ungdomsarbejde gro, vokse og bære Frugt; set den ene Lov efter den anden vedtaget til Fordel for Kvindernes Gerning i Hjemmet.

Og jeg har været saa lykkelig at møde saa mange udmærkede Mænd og Kvinder i alle Samfundslag, som mer og mindre direkte er blevet mig til Hjælp i den mig betroede Gerning.

Og jeg har været saa lykkelig at vokse op i jævne, sunde Kaar ude paa Landet, haft et herligt Barn-doms hjem, et rigt Ungdomsliv og levet i lykkeligt Ægteskab med Peter Dam.

Og jeg har faaet Lov til at være med til at planlægge Bygning af Hundreder af de Skolekøkkener, der i Følge Jørgen Jørgensens Skolelov nu vil blive rejst Landet over som Hjærtetekamre for Børn og Unges Oplæring i Mors Gerning.

Og jeg har naaet at faa min Skole, Husholdningsseminariet Ankerhus, til en selvejende Institution — og nu i Vaar, i Aarets skønneste Tid at kunne overdrage Ledelsen af den til gode Venner og Medarbejdere.

Og jeg har opnaaet at blive 70 Aar — og modtaget saa megen Venlighed, som jeg ikke kan takke nok for — og det baade gennem Radio og Presse, fra Institutioner og Organisationer, fra Kolleger, tidligere Elever; gennem gode Ord, skønne Blomster, rige Gaver, skrevne og telegrafiske Hiilsner og kærlige Tanker, fra gamle Venner, fra By og fra Land.

Tak for det allesammen — og Tak allesammen!

Gl. Ankerhus, d. 9. Maj 1943.

Magdalene Lauridsen.

Ankerhus afholder:

- 2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærerinder.**
  - 10 Mdr.s Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder.**
  - 5 Mdr.s Kursus for unge Piger i Husmodergerning.**
- Studerende Elever modtages.**